

LABORAL
kutxa

Caja Laboral Popular Coop. de Crédito

Zuhurtziazko Garrantziko Informazioa
2020ko abenduaren 31n

1. Sarrera	3
2. Aplikazio-eremua	5
3. Politikak eta helburuak arriskuen gestioan	7
3.1. Kreditu-arriskua	13
3.2. Merkatu-arriskua	16
3.3. Eragiketa-arriskua	18
3.4. Negoziazio-zorrotik kanpoko balantzearen interes-tasaren arriskua	19
3.5. Likidezia- eta finantzaketa-arriskua	21
3.6. Arrisku sistemiko globala	22
3.7. Kargarik gabeko aktiboak	22
3.8. Arriskua gestionatzeko mekanismoak Entitatearen profilerara eta strategiara egokitzea	23
3.9. Enpresa-estrategiari lotutako arrisku-profilaren azalpena	23
4. Gobernu korporatiboa	24
5. Fondo propioei buruzko informazioa	40
6. Kapital-eskakizunak	43
7. Kreditu-arriskuei buruzko informazioa	45
7.1. Errekerimendu orokorrak	45
7.2. Errekerimendu osagarriak	54
8. Negoziazio-zorroaren merkatu-arriskuari buruzko informazioa	58
8.1. Errekerimendu orokorrak	58
9. Likidezia-arriskuari buruzko informazioa	59
9.1. Errekerimendu orokorrak	59
10. Eragiketa-arriskuari buruzko informazioa	61
11. Negoziazio-zorroan agertzen ez diren errenta aldakorreko esposizioak	62
12. Negoziazio-zorroan sartuta ez dauden posizioetako interes-tasaren arriskuari buruzko informazioa	65
13. Palanka-efektuaren ratioak	66
14. Ordainsari-politika	69
Taulen aurkibidea	75

1. Sarrera

Basileako Banku Ikuskaritzako Batzordea arduratzen da nazioarteko finantza-arauketa bateratzeaz. Batzorde horrek hartutako erabakien bidez kreditu-erakundeetarako taxututako lehen arautegian, arrisku guztien gainean % 8ko gutxieneko kapitala finkatu zen (Basilea I, 1988). Geroago, 2004an, Basilea II akordioak hobetu egin zuen arriskua estimatzeko mekanismoen sentiberatasuna, eta beste 2 zutabe eman zituen: erakunde bakoitzak bere kapitala eta arriskuak ebaluatzearena (II. zutabea) eta merkatu-diziplinarena (III. zutabea). 2010eko abenduan, arau-esparru berria onartu zuen Batzordeak: Basilea III, alegia. Kalitate handiagoko tresnen bidez, kapital-eskakizunak handitzen ditu, eta sendoa izatea eta erakundeetan eta herrialdeetan homogeneotasunez aplikatzea du xede. Kapital-ratioen gardentasuna eta alderagarritasuna hobetzen ditu kapitalari buruzko akordio berriak. Gainera, zuhurtziazko tresna berriak ere erantsi zituen, likideziaren eta palanka-efektuaren alorretan.

Europar Batasunak bere ordenamendu juridikora eraman zituen Basilea III akordio horiek, 2020ko urtarrilaren 1era arte iraun zuen fasekako (*phase-in*) eredu baten bidez. Horretarako, arau hauek onartu zituen: Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013/36/EB Zuzentaraua (CRD-IVa), 2013ko ekainaren 26koa, kreditu-erakundeen jardueran sartzeari eta kreditu-erakundeak eta inbertsio-enpresak zuhurtziaz gainbegiratzeari buruzkoa, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 575/2013 EB Erregelamendua (CRR), 2013ko ekainaren 26koa, kreditu-erakundeen eta inbertsio-enpresen zuhurtziazko betekizunei buruzkoa. Arau horiek, Europako Erkidegoen Egunkari Ofizialean argitaratu ondoren, 2014ko urtarrilaren 1etik aurrera aplikatzen dira.

Ordenamendu juridiko nazionala nazioartetik datozen araudi-aldaketetara egokitzeko asmoarekin, 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea, kreditu-entitateen antolamendu, gainbegiraketa eta kaudimenari buruzkoa, onetsi zen, 2013ko azaroaren 29ko 14/2013 Errege Lege Dekretuak eta Espainiako Bankuaren 2/2014 Zirkularrak, trantsizio-epealdian aplikatzekoak diren errekerimenduetarako arautze-aukerak ezartzen dituenak, abiatutako transposizioari jarraikiz. Indarreko araudiak (I. zutabeak) ezartzen dituen gutxieneko baliabide propioak kalkulatzeko, Taldearen kreditu-arriskua, truke-arriskua, negozioazio-zorroaren arriskua, merkatu-arriskua eta eragiketa-arriskua hartzen dira kontuan. Horrez gain, arrisku-kontzentrazioaren mugak bete behar ditu Taldeak.

2015eko otsailaren 13ko 84/2015 Errege Dekretuak, 2014ko ekainaren 26ko 10/2014 Legea, kreditu-entitateen antolamendu, gainbegiraketa eta kaudimenari buruzkoa, garatzen duenak, Lege horren araudi-garapenaosatzen du, eta testu bakar batean elkartzen ditu kreditu-erakundeen antolamenduari eta diziplinari buruzko erregelamendu-mailako arau guztiak, hura argitaratu arte eman zirenak.

Halaber, azpimarratzekoa da 2015-2019 epealdian CRR Erregelamendua osatzen duten arau berriak argitaratu zirela, fondo propioei, likideziari, I. zutabeko arriskuei eta kapital-errekerimenduei dagozkien gaitan.

Horrela, bada, 2016ko otsailaren 2an, Espainiako Bankuak 2/2016 Zirkularra jaulki zuen, Espainiako 2013/36/EB Zuzentarauaren ordenamendu juridikorako transposizioa egiteko helburuz, kreditu-erakundeek dagokienez. Horrez gain, 575/2013 EB

Erregelamenduak nazioko agintaritza eskudunari aitortzen dizkion aukeretako bat jasotzen du Zirkularrak, Espainiako Bankuak 2/2014 Zirkularrean erabilitakoak osatuz.

Zirkular horrek Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko azaroaren 16ko 2011/89/EB Zuzentarauaren transposizioaren alderdi batzuk ere garatzen ditu. 2011/89/EB Zuzentarauak 98/78/EE, 2002/87/EE, 2006/48/EE eta 2009/138/EE Zuzentarauak aldatzen ditu, finantza-konglomeratu bat osatzen duten finantza-erakundeen gainbegiratze osagarriari dagokionez. Zuzentarau horren transposizioa eginda dago, funtsean, bai 10/2014 Legeak bai 84/2015 Errege Dekretuak, hurrenez hurren, 5/2005 Legean, apirilaren 22koan —finantza-multzoen ikuskaritzari buruzkoa eta finantza-sektoreko beste lege batzuk aldatzen dituena— eta lege hori garatzen duen 1332/2005 Errege Dekretuan egindako aldaketan bidez.

2017ko ekitaldian, Espainiako Bankuaren 2017ko urriaren 24ko 3/2017 Zirkularra kaleratu zen, 2014ko urtarrilaren 31ko 2/2014 Zirkularra aldatzen duena. Zirkular horren funtsezko helburua da 2/2014 Zirkularrean alderdi batzuk, hain zuzen garrantzirik txikieneko kreditu-erakundeei dagozkienak, Europako Banku Zentralak erakunde garrantzitsuentzat onartutako azken xedapenetara egokitzea —batez ere, Europako Banku Zentralaren 2017ko apirilaren 4ko 2017/697 EB Orientazioa, Europar Batasuneko zuzenbideak garrantzirik txikieneko erakundeei dagokienez agintaritza nazional eskudunei eskaintzen dizkien aukera eta ahalmenei buruzkoa—. Era berean, kendu egin ziren 2017ra arte ezarri beharrekoak ziren aukera iragankorrei buruzko arauak.

Azkenik, 2019ko ekitaldian Espainiako Bankuaren 2019ko urriaren 22ko 3/2019 Zirkularra kaleratu zen, 557/2013 EB Erregelamenduak emandako ahalmena erabiltzekoa, mugaeguneratutako obligazioen nabarmentasun-muga zehazteko. 2020ko abendutik aurrera aplikatzekoa zen.

CRR Erregelamenduan ezarritako errekerimenduei jarraikiz, kapitalaren % 8ko ratioa bete beharko dute, une oro, kreditu-erakundeei. Dena den, kontuan izan behar dugu arau-esparru berrian arautzaileek beren ahalmenak erabil ditzaketela, erakundeei aparteko kapital-maila bati eustea eskatzeko.

Zentzu horretan, Entitate Nagusiak jakinarazpen bat jaso zuen Espainiako Bankutik, Entitateari aplikagarri zaizkion zuhurtziazko gutxieneko errekerimenduen inguruko erabakiari buruz. Horren arabera, LABORAL Kutxak % 8,38ko CommonEquityTier 1 (CET 1) ratioa izan behar du, kapital erregulatorioaren gainean neurtua. Baldintza horrek barne hartzen ditu I. zutabeak eskatzen duen gutxienekoa eta II. zutabearen errekerimendua, bai eta kapitalari eusteko koltxoia ere. Aldi berean, I. zutabearen % 8ko eskakizunetik abiatuz, Kapital Osoaren gutxieneko errekerimenduak % 11,88koak dira.

CET1aren % 8,38aren errekerimenduak osagai hauek ditu: I. zutabeak eskatzen duen CET1aren gutxienekoa (% 4,5ekoa), II. zutabearen errekerimendua (% 1,38koa) eta kapitalari eusteko koltxoia (% 2,5ekoa).

Agiri honen helburua da CRR Erregelamenduak xedatzen dituen merkatuari buruzko informazio-betebeharrak betetzea, eta Caja Laboral talde bateratuaren 2020ko abenduaren 31ko Zuhurtziazko Garrantziko Informazioa biltzen du. Barne Ikuskaritzako Departamentuak egiaztatu eta gero, Kontseilu Errektoreak onartu zuen 2021eko martxoaren 31n.

2. Aplikazio-eremua

a) Erregelamendu honen eskakizunak bete behar dituen entitatea

Dokumentu honetako informazioa Caja Laboral Popular Coop. de Crédito entitate nagusizat duen kreditu-erakundeen talde bateragarriari dagokio, CRR Erregelamenduaren 436. artikulua ezartzen duenaren arabera. Aurrerantzean, Caja Laboral Taldea edo Taldea aipatuko dugu informazio bateratuari dagokionean, eta Caja Laborala edo Entitatea informazio indibidualari dagokionean.

b) Bateratze-oinarrian kontabilitateari eta zuhurtziari dagokienez dauden aldean laburpena, eta barne hartzen dituen erakundeen azalpen txikia

Ondoren, Talde Bateragarria osatzen duten sozietateen xehetasunak azalduko ditugu, bai eta taldeko partaidetzapeko sozietateen zerrenda ere.

Sozietatea	Jarduera	Baterakuntza-metodoa	Partaidetzaren %-a
Caja Laboral Popular Coop. de Crédito	Kreditu-erakundea	Nagusia	
Jardueragatik bateragarriak diren sozietateak			
Caja Laboral Gestión SGIIC SA	Inbertsio-fondoaren gestorea	Integrazio globala	% 100
Caja Laboral Pensiones GFP SA	Pentsio-fondoaren gestorea	Integrazio globala	% 100
ISGA Inmuebles SA	Aktibo higiezinaren gestorea	Integrazio globala	% 100
Caja Laboral Euskadiko Kutxa Cartera SLU	Partaidetza-erakundea	Integrazio globala	% 100
Sociedad de Gestión de Activos Caja Laboral SAU	Aktibo higiezinaren gestorea	Integrazio globala	% 100
Caja Laboral Banca Seguros OBSV SLU	Banka-aseguruaren operadorea	Integrazio globala	% 100
Partaidetzapeko sozietateak			
Seguros Lagun-Aro Vida SA	Aseguruak	Partaidetza	% 100
Seguros Lagun-Aro SA	Aseguruak	Partaidetza	% 100
Seguros Lagun-Aro 2003 AIE	Aseguruak	Partaidetza	% 100
ATEGI Green Power SL	Beste mota batzuetako energia elektrikoaren ekoizpena	Partaidetza	% 28,57

1. taula: Talde Bateragarria eta partaidetzako sozietateak.

Jarraian, CRR Erregelamenduaren eraginetarako kreditu-erakundeen talde bateragarriaren eta talde bateratuaren artean dauden alde nagusiak laburbilduko ditugu, 4/2017 Zirkularrean zehazten denari jarraikiz.

Talde bateragarriari buruzko informazioa osatzeko, aldi berean beren jardueragatik entitate bateragarriak diren mendeko sozietateak baino ez dira bateratu Espainiako Bankuaren 4/2017 Zirkularrak zehaztutako integrazio globalaren metodoa erabiliz. Jardueragatik bateragarriak ez diren mendeko sozietateei dagokienez, partaidetzaren metodoa ezarri da, KNA 28 arauak zehazten duenaren arabera.

Taldearen urteko kontu bateratuak egiterakoan, berriz, mendeko enpresa guztiak integrazio globalaren metodoa ezarri bateratu dira, beraien jardueragatik bateragarritzat hartzeko behar diren baldintzak bete ala ez.

Beraz, hauek dira araudi batoren edo bestearen arabera desberdin bateratzen diren sozietateak:

	Baterakuntza-metodoa	Baterakuntza-metodoa
<i>Entitatea</i>	<i>CRR erregelamendaren arabera</i>	<i>4/2017 Zirkularren arabera</i>
Seguros Lagun-Aro Vida SA	Partaidetza	Integrazio globala
Seguros Lagun-Aro SA	Partaidetza	Integrazio globala

2. taula: CRR Erregelamenduaren eta 4/2017 Zirkularren arabera modu desberdinean integratzen diren sozietateak.

CRR Erregelamenduak 36. artikuluan i) idatz-zatian ezarrita duenez, baliabide propioetatik kendu egin behar dira entitateak finantza-erakundeetan zuzenean, zeharka edo sintetikoki dituen tresnak, entitateak horietan inbertsio nabarmena duenean — partaidetzapekoaren kapitalaren % 10etik gorako partaidetza hartzen da nabarmentzat—. Halaber, 48. artikuluan arabera, ez dago zenbateko horiek zertan deduzitu, zenbait atalase gainditzen ez dituzten artean.

Aurreko paragrafoan esandakoari jarraikiz, baliabide propioetan ez da inolako zenbatekorik deduzitu.

c) *Enpresa nagusiaren eta filialen artean fondo propioak berehala transferitzeko edo pasiboa itzultzeko gaur egun dauden edo etorkizunerako aurreikusten diren eragozpen praktiko edo juridiko garrantzitsuak*

Gaur egun ez dago inolako eragozpenik, ez materialik, ez praktikorik, ez juridikorik, Caja Laboralaren eta mendeko entitateen artean fondo propioak transferitzeko edota pasiboa itzultzeko.

d) *Baterakuntzan sartuta ez dauden mendeko guztietan galdatzen direnak baino fondo propio erreale txikiagoak izatea dakarren zenbatekoa guztira, eta mendeko sozietate horien izena edo izenak*

Gaur egun, Caja Laboralaren Talde Bateratuan ez dago talde bateragarrian sartu gabeko mendeko erakunderik, ez eta araudi aplikagarriak eskatzen dituen gutxieneko baliabideak ez dituen talde mistoko aseguru-erakunderik ere.

e) *7. eta 9. artikuluetako xedapenen erabilera*

2020-12-31n ez da arauaren 7. eta 9. artikuluetan aurreikusitako salbuespena erabili.

3. Politikak eta helburuak arriskuen gestioan

Finantza-erakundeen eguneroko jardunean presente dago arriskua, eta, ondorioz, arriskuen gestioa eta horien kontrol eraginkorra jardueraren funtsezko alderdia da Caja Laboralean, bai eta lehiarako abantaila lortzeko faktore erabakigarria ere. Zuhurtzia-parametroak erabiltzea hartu dugu arriskuak kudeatzeko filosofia orokortzat, eta arrisku horiek egoki neurtzeko eta kontrolatzeko mekanismoak, sistemak eta baliabideak erabiltzea. Ez dugu ahanzi, gainera, barne-ereduetan oinarritutako arriskuak gestionatu eta kontrolatzeko modu moderno eta dinamikoan sakondu nahi dugula, Entitateari ahalbidetuko baitiote bere arriskuak hobeto ezagutzen eta horien kontrola eta gestioa optimizatzen.

Arriskuen politikaren helburua da arriskuen aurrean erabakiak hartzeko eta jardueri mugak ezartzeko prozedurak egituratzea, emaitza errepikariak sortzeko eta, horrela, Entitatearen kaudimena bermatzeko, gainbegiraleak ezarritako arau-esparruaren barruan betiere.

Entitateak, arriskuen barne-gestioa Basileako araudiari eta araudi hori Europan ezarri duen CRR Erregelamenduari egokitzeko xedearekin, hainbat barne-organo eratu ditu, zuzentarau horiek prozesu eragile eta formaletan ezartzen direla ziurtatzeko.

Kontseilu Errektorea

Entitatearen administrazio-organo gorena den aldetik, Kontseilu Errektorea da arriskuak zaindu eta gainbegiratzearen azken arduraduna. Hori dela eta, arriskuak zorrotz kontrolatzeko eta arriskuen inguruko informazioaren deskargu sistematikoa bidaltzeko eskatzen dio Zuzendaritza Nagusiari. Era berean, Kontseilu Errektoreak presentzia zuzena dauka batzorde batzuetan.

Arrisku Batzordea

2014aren amaieran eratu zelarik, Entitatearen Arriskuarekiko Grinaren Esparrua zehazteaz eta arriskuei jarraipena egiteaz arduratzen da Arrisku Batzordea.

Gaur egun, Kontseilu Errektoreko 6 kidek osatzen dute Arrisku Batzordea. 2020an zehar, 6 alditan bildu dira, eta agiri honen 4. puntuko d. paragrafoan azaltzen da haren funtzionamendua.

Zuzendaritza Nagusia

Kontseilu Errektoreak eskuordetuta, arrisku-politikak ezartzeaz arduratzen da Zuzendaritza Nagusia. Horretarako, Zuzendaritzak bereizi egin ditu gestio komertziala eta arriskuen gestioaren erantzukizuna, batetik, eta arriskua neurtu eta kontrolatzekoa, bestetik.

Bestalde, Entitateak aurrean dituen arriskuen egoeraren eta bilakaeraren jakitun egon dadin Kontseilu Errektorea, Zuzendaritza Nagusiak txosten bat bidaltzen dio, 3 hilean behin, mugak eta ezarritako prozedurak zer neurritan betetzen diren azpimarratuz, bereziki.

Aktiboen eta Pasiboen Batzordea (APB)

Arriskuen Arearen txostenaren bidez arrisku-multzoa kontrolatzeaz arduratzen da, hilean behin.

Arriskuen Arearen eta, zehazki, Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuaren euskarria duelarik, interes-tasaren arriskua (arrisku estrukturala), likidezia-arriskua, merkatu-arriskua eta kreditu-arriskua kontrolatzen duen organoa da APB.

Eragiketa Arriskuaren Batzordea

Eragiketa-arriskua kontrolatzen duen organoa da; hau da, eragiketa-arriskua gestionatzearen alorreko garrantzizko erabakiak hartzean datza berorren egitekoa. Batzordean alderdi hauek jorratzen dira, 3 hilean behin:

- Epealdian egin diren eragiketak: guztizkoak, kategoriaren arabera sailkatutako guztizkoak eta banakako kasu nabarmenak.
- Autoebaluazioak: emaitzak, arriskurik handieneko eremuak eta ekintza-plan nabarmenak.
- Eragiketa-arriskuagatiko kapitala.
- Eragiketa-arriskuari loturiko beste edozein alderdi.

Batzordea honako hauek osatzen dute: Zuzendaritza Kontseiluko kideek, Barne Ikuskaritzako zuzendariak, Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuko zuzendariak eta Eragiketa Arriskuaren Unitateko arduradunak.

Produktu Batzordea

2015eko otsailean eratu zen Produktu Batzordea. Organoa eta funtzionamendua LABORAL Kutxaren Zuzendaritza Nagusiaren mende daude, eta eraketa hau du:

Negozio Areako Produktu Gobernantzaren arduraduna izango da lehendakaria, eta Araudia Betearazteko teknikaria, berriz, idazkaria. Partaideak hauek izango dira: Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuko zuzendaria, Bezeroarentzako Arreta Zerbitzuko burua, Giza Baliabideen Departamentuko Ekonomia Gestioiko burua, Ordainbideen eta Kanalen Departamentuko zuzendaria, Partikularren Negozio Garapenaren Departamentuko zuzendaria, Enpresen Negozio Garapenaren Departamentuko zuzendaria, Finantza Gestioiko Arearen ordezkari bat eta Aholkularitza Juridikoko ordezkari bat.

Era berean, Produktu Batzordean parte hartzeko eskatuko zaie Produktu Batzordean landuko den inbertsioko nahiz bankuko produktuaren nahiz zerbitzuaren arabera beharrezkotzat jotzen diren pertsonen.

Eginkizunei dagokienez, Produktu Batzordearen erantzukizuna da produktuak edo zerbitzuak onartu edo berrikusteko antolamendu-eredua eta prozesua ezartzea, egoera hauetan: (i) produktua edo zerbitzua berria denean edo onartutako produktu edo zerbitzuari aldaketa nabarmena egiten zaionean eta (ii) produktu edo zerbitzuek aurreko (i) baldintza hori betetzen ez dutenean.

Prozedura hori inbertsioko nahiz bankuko produktu edo zerbitzuak onartzeko erabiltzen da. Politikaren egungo bertsioa Kontseilu Errektoreak onartu zuen 2019-11-29an.

Arriskuen Area

Zuzendari nagusiaren mende dago, eta departamentu hauek hartzen ditu barne: Arriskuen Gestioa, Arriskuaren Kontrol Globala eta Aholkularitza Juridikoa.

Partikularren eta enpresen kreditu-arriskua onartzeaz, jarraitzeaz eta berreskuratzeaz arduratzen da, eta kreditu-arriskuaren barruko ereduak eraiki eta mantentzeaz, bai eta likideziaren, interes-tasaren, merkatuaren eta eragiketaren arriskuak neurtu eta kontrolatzeaz ere. Arriskuak kudeatzeko ardura area bakarrean bilduz, arrisku-politikaren orientabideak transmititzerakoan arintasun operatiboa eta sinergiak sortzen dira, eta arrisku guztien ezagutze eta kontrol handiagoak.

Kreditu-arriskua onartu, jarraitu eta berreskuratzeko prozesuen eraginkortasuna areagotzea du xede, bai eta Entitatearen arriskuen erabateko kontrolean sakontzea ere.

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentua

Hierarkiari begira Arriskuen Arearen mende dago, eta funtzionamenduari begira Arrisku Batzordearen mende. Arrisku guztien ikuspegi orokorra ematen du, departamentu bakarrean biltzen baita Entitateak aurrean dituen arrisku guztien neurketa eta kontrola.

Hona hemen haren zereginetako batzuk:

- Arrisku guztiak neurtzea eta kontrolatzea.
- Kreditu-arriskua onartzeko eta jarraipena egiteko barne-ereduak eraikitzea eta mantentzea, Basileako errekerimenduen arabera.
- Arriskuarekiko Grinaren Esparruari buruzko alderdiak kudeatzea: beharrak antzematea; ukitutako area guztiak koordinatzea; APBri, Arriskuen Batzordeari eta Kontseilu Errektoreari proposamenak aurkeztea, eta RAS delakoari jarraipena egitea.
- Basileako II. zutabearen testuinguruan, arriskuak eta ICAAP eta ILAAP prozesuak gobernatzea eta, Basileako III. zutabearen testuinguruan, Zuhurtziazko Garrantziko Txostena egitea.

- I. zutabearen nahiz II. zutabearen kapital-eskakizunen arrisku guztiak modu agregatuan kuantifikatzea.
- APBn aktiboki parte hartzea, haren euskarri nagusia baita, arriskuen kontroleko txostenak ematen dizkion heinean.
- Arrisku Batzordeari eta Kontseilu Sozialari laguntzea, arriskua gestionatu eta kontrolatzearen alorreko eginkizunetan.

Gainera, Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuak beste ardura zehatzago batzuk ere baditu, sekzio eta unitate hauetan: Merkatu Arriskuaren eta Gobernantzaren Sekzioan, Negozioko Kreditu Arriskuaren eta Metodologiaren Sekzioan, Barne Balidazioaren Sekzioan eta Eragiketa Arriskuaren Unitatean.

Arriskuen Gestioaren Departamentua

Arriskuen Arearen mende dago, eta, Entitatearen arrisku-politika orokorraren testuinguruan, partikularren eta enpresen kreditu-arriskua gestionatzeaz arduratzen da.

Zeregin hauek ditu, besteak beste:

- Dauden bezero-segmentuetan inbertitzeko politikak proposatzea.
- Arriskuen onarpen- eta jarraipen-politika ezartzea.
- Kreditu-hartzaileen eta proiektuen kreditu-arriskua aztertzea eta ebaluatzea.
- Horretarako behar diren prozedurak, tresnak eta eskudantzia-maila ezartzea:
  - eragiketen edo bezeroen txostenen edukiak
  - kreditu-hartzaileak sailkatzeko eta jarraipena egiteko irizpideak
- Eragiketak berresteko organoetan parte hartzea.
- Arriskuei jarraipena egiteko prozesuak estandarizatzea.
- Auzi-aurrea gestionatzea.
- Itzultze arazotsua duten eragiketak birfinantzatzeko edo berregituratzeko aukerak aztertzea eta berrestea.
- Auzi-aurreko espedientea egiteko prozesua estandarizatzea, auzibidea erabiliz erreklamatzeko.
- Kobraezinen eskabideak bideratzea eta berrestea, beraren eskumenen barruan.

Hainbat sekzio ditu: Arriskuen Gestioaren Euskarria, Enpresa Handien Arriskuen Azterketa, ETE-en Arriskuen Azterketa, Negozioren eta Enpresa Txikien Arriskuen Azterketa, Partikularren Arriskuen Azterketa, eta Adiskidantzako Berreskurapena eta Auzi-aurrea.

Finantza Gestioaren Area

Zuzendaritza Nagusiaren mende dago, eta finantza-erakundeen eta errenta finko pribatuko jaulkitzaileen kreditu-arriskua, merkatu-arriskuak, epe laburreko likidezia-arriskua eta APBn hartutako erabakien ondoriozko posizioak gestionatzeaz arduratzen da.

Bi sekzio ditu: Altxortegia eta Kapital-merkatuak.

Barne Ikuskaritzako Departamentua

Entitateari barne-ikuskaritza egitea da Barne Ikuskaritzako Departamentuaren zeregina, eta Ikuskaritza Batzordearen mende dago.

Departamentu-zuzendariaren inguruan antolatzen da eta 4 funtzio ditu jarduera-motaren arabera: Prozesuen eta Arrisku Zentralizatuen Ikuskaritza (Departamentu Zentralen Ikuskaritza), Prozesuen eta Arrisku Deszentralizatuen Ikuskaritza (Bulegoen Ikuskaritza), Urruneko Ikuskaritza eta Barne Metodoak (Urruneko Ikuskaritza) eta Prozesuen eta Arrisku Informatikoen Ikuskaritza (Ikuskaritza Informatikoa).

Barne Ikuskaritza aseguramendurako eta kontsultarako eginkizun independente eta objektibo gisa eratu da, erakundearen eragiketei balioa eta hobekuntza eransteko. Helburuak betetzen laguntzen du, ikuspegi sistematikoa eta diziplinatua emanaz, arriskuen gestio, kontrol eta gobernurako prozesuen eraginkortasuna ebaluatu eta hobetzeko.

Entitateak arriskuen gestioari berrikuspen globala egitea bermatzen du eta arriskuaren gestio egokirako beharrezkoa den espezializazioa lortzen du, Barne Ikuskaritzaren antolamenduari esker.

Funtsean, hauek dira arriskuak berrikusteko esleitutako eginkizunak:

- Txostenak aztertu eta egitea Zerbitzu Zentraletako areetan edo departamentuetan ezarritako prozesuak kontrolatzeko inguruneari buruz.
- Entitatearen Finantza Informazioaren Barne Kontrolerako Sistema (FIBKSa) eta departamentuek Zuzendaritzarentzat prestatutako informazioaren onurak gainbegiratzea.
- Entitateak argitaratutako finantza-informazioa prestatzeko eta aurkezteko prozesua gainbegiratzea; Zehazki, urteko kontu indibidual nahiz bateratuak eta kudeaketa-txostena, gainbegiraleari bidalitako hiru hilean behingo finantzeta egoera-orri publiko bateratuak, merkaturako gardentasun-informazioa, baliabide propioen aitorpena eta zuhurtziazko garrantziko informazioa.
- Entitateak egindako kapitalaren eta likideziaren autoebaluazio-prozesua gainbegiratzea.

- *Recovery Plana* egin eta aurkezteko prozesua gainbegiratu du.
- Lege-errekerimenduei lotutako txostenak aztertu eta egitea (EBZ 4/2017aren 9. eranskina, Eragiketa Arriskuaren Metodo Estandarra, Ordainsarien Politikaren Barneko Ebaluazio Txostena, IKESKen eta BGAEen barne-kontrola eta abar).
- Balore-merkatuaren esparruko kontrol-sistemak eta -prozedurak gainbegiratzea (MiFID).
- Arriskuaren barne-ereduen eraketaren eta kalibratuaren kalitateari buruzko probak egitea, eta txostenak baliozkotu eta egitea. Sistemak dauden azalpen-aldagai potentzialei buruzko informazioaren kalitatea aztertzea.
- Erakunde gainbegiraleek (CNMVk, Espainiako Bankuak...) eta kanpo-ikuskariak egindako ikuskapenetan emandako gomendioak zenbateraino betetzen diren egiaztatzea.
- Urtean behin, kanpo-ikuskaritzari laguntzea Entitatearen finantzetako egoera-orriak (egoera-orriak, kontabilitate-doikuntzak eta abar) aztertzen.
- Gertaerek edo irregulartasunek eskatzen dutenean, horiei erantzuteko lanak egitea. Besteak beste, erakunde gainbegiraleen errekerimenduei erantzutea.
- Ingurumena Gestionatzeko Sistemaren eta Lan-arriskuen Prebentzioari buruzko Sistemaren auditoretzetan parte hartzea, Zuzendaritza Nagusiak auditoretza horiek egiteko onartutako urteko plangintzarekin bat.

Prozesu eta Arrisku Zentralizatuen Ikuskaritzaz departamentu zentraletako Ikuskaritza Sekzioa arduratzen da, gainerako sekzioen laguntzarekin.

- Urruneko Ikuskaritza (Bulegoen Ikuskaritzaren eta Urruneko Ikuskaritzaren Sekzioan txertatuta dagoena) landa-ikuskaritza (in situ egindakoa) osatzeko beharretik sortu da, eta, etengabeko ikuskaritza-tekniken bidez, laguntzen du desbideratze operatiboak aurrez antzematen, barruko iruzurra prebenitzen eta horretarako asmoa kentzen, eta bulegoetatik egindako jarduketak etengabe kontrolatzen.
- Bulegoen Ikuskaritzaren bidez. Bulegoen Ikuskaritzaren eta Urruneko Ikuskaritzaren Sekzioan txertatuta dago eta xede hauek ditu, Entitatearen bulego guztietara bisitak egitearen bidez: batetik, bulegoetako eragiketa-arriskuari eta horiei lotutako kreditu-arriskuaren kalitateari buruzko prozesuak betetzen direla bermatzea eta, bestetik, barruko prozedurak eta araudiak egoki ezartzen direla zaintzea, bulego-sarearen eragiketen ondoriozko kontabilitate-erregistroak fidagarriak direla bermatuz. Gainera, barruko iruzurra prebenitzeko eta horretarako asmoa kentzeko ardura ere badu.

- Informatika Ikuskaritzaren zeregin nagusia da informazioaren gaineko kontrolen eraginkortasuna ikuskatzea, haren osotasuna, konfidentzialtasuna eta eskuragarritasuna eta araudia betetzen duela egiaztatuz, maila egokia eman dezan.

Araudia Betearazteko Departamentua

Araudia Betearazteko Departamentua Kontseilu Errektorearen mende dago, eta eragiketa susmagarriak antzemateaz arduratzen da, aldi behingo alerta-prozesuetan eta beste berrogeita hamarren bat prozesu berezitan oinarrituta. Hona hemen haren jarduerak:

- Kapitalak zurtzeari eta terrorismoaren finantzaketari aurrea hartzea
- Merkatu-abusua antzematea
- Balore Merkatuko Jokabideen Barne Araudia
- Inbertsio-zerbitzuen kontrola
- Izaera Pertsonaleko Datuen Babesa
- Etikaren eta Jokabide Profesionalaren Kodea

3.1. Kreditu-arriskua

a) *Gestio-estrategiak eta -prozesuak*

Kreditu-arriskua

Kreditu-hartzaileek Entitateari ordaintzeko betebeharra betetzen ez dutelako sor daitekeen galera-arriskua da kreditu-arriskua. Bereizitako gestio-esparruei dagozkenez, 2 mota bereizten dira kreditu-arriskuan: altxortegiaren eta kapital-merkatuaren jardueraren ondorioz sortzen dena eta partikularrekin, autonomoekin eta enpresekin egin ohi den inbertsio-jardueraren ondorioz sortzen dena.

Entitateak arriskua gestionatzeko hainbat politika eta prozedura ezarri ditu, arrisku horren gestioa hobetu eta bulego-sarean arriskuen berrespena bizkortzeko eta, aldi berean, araudiak ezarritako arau-errekerimenduak betetzeko.

Arriskua onartzeko prozedura antzekoa da segmentu guztietan. Dena den, enpresa-segmentuetan ratinga erabiltzen da bezeroaren kreditu-maila neurtzeko; partikularretan, berriz, scoringa erabiltzen da onarpen erreaktiboan eragiketa-bezeroa binomioa sailkatzeko, eta ratinga, arriskua modu proaktiboan emateko —aurrez emandakoak—.

Kontrako alderdiaren arriskua

Kontrako alderdiak eragiketa bateko kutxa-fluxuak behin betiko likidatu aurretik ez ordaintzeko duen arriskuari esaten zaio kontrako alderdiaren arrisku. Agiri honen barruan, Altxortegiaren Departamentuaren eragiketen kreditu-arriskua dela ulertzen da, eta, ondorioz, errenta finkoa jaulkitzerakoan sortzen den arriskua eta bankuen arteko eragiketen kreditu-arriskua ere bere barruan hartzen ditu.

Kontrako alderdiaren arriskua gestionatzeko, altxortegiaren eta kapital-merkatuen esparruan finantza-erakundeentzako eta korporazio handientzako gehieneko muga batzuk ezartzen dira, Entitatearen strategiari jarraikiz. Kontrako alderdiaren/taldearen arabera mugez gain, arrisku-kontzentrazioaren gaineko hainbat muga finkatu dira, erreferentziaren, gestorearen eta arriskuaren mendekotasun-graduaren arabera.

Altxortegiaren Departamentuak zerrenda bat proposatzen du, urtean behin, linea zer kontrako alderdirekin izan nahi duen azaltzeko, eta linea horien mugak bakoitzaren kreditu-kalifikazioaren arabera ezartzen dira.

b) Arriskua gestionatzeko zereginaren egitura eta antolaketa

Kreditu-arriskua

Arrisku Batzordea da kreditu-arriskua gestionatzeko organo nagusia, eta Caja Laboralaren Kontseilu Errektoreko kideek osatzen dute.

Kreditu-arriskua kudeatzeko, area eta departamentu hauetan egituratzen du Caja Laboralak bere antolamendua:

Partikularren Sarea eta Enpresetan Espezializatutako Sarea

Partikularren bulegoak eta enpresen bulegoak Area Komertzialaren mende daude; kreditu-arriskua onartzeko prozesuaren lehen fasea osatzen dute, beren eskumenen barruan.

Arrisku-analisten taldeak

Tipologia bakoitzeko bezeroen (partikularren, negozio eta enpresa txikien, ETE-en eta enpresa handien) analisten taldeek osatzen dute kreditu-arriskua onartzeko prozesuaren bigarren fasea.

Zerbitzu Zentraletako Batzorde Delegatua

Arriskuen Areako arduradunek eta analistek osatzen dute. Aginpide apalagoko mailetan berretsi ezin izan diren eragiketak berresten ditu.

Batzorde Nagusia

Kontseilu Errektoreko eta Zuzendaritzako kideek osatzen dute. Aginpide-maila gorena du.

Arriskuaren Gestioaren Departamentua

Arriskuaren Arearen mende dago, eta kreditu-arriskua gestionatzen du, zenbateko batetik gorako arriskuak berresteko zereginetan esku hartuz. Horretarako, Batzorde Delegatua hartzen du parte eta Batzorde Nagusiarentzako izapideak egiten ditu, horien euskarri nagusia baita.

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentua

Arriskuaren Arearen mende dago, eta arduratzen da gestio-segmentuetako kreditu-arriskuak gestionatzeko barne-ereduak eraikitzeaz eta mantentzeaz, bai eta Entitateak aurrean dituen arriskuaren jarraipena egitea ahalbidetzen duten txostenak egiteaz ere.

Kontrako alderdiaren arriskua

Caja Laboralean, Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentua da banku arteko arriskuarentzako mugak proposatzearen arduraduna, Altxortegiaren Departamentuak eskatuta. Mugok Aktiboen eta Pasiboen Batzordeak onesten ditu.

c) Arriskuak neurtzeko eta jakinarazteko sistemen irismena eta izaera

Kreditu-arriskuaren gestioaren barruan, fase hauek bereizten dira Entitatean:

Onarpena

LABORAL Kutxaren kreditu-arriskuak gestionatzeko prozesuan funtsezkoak dira estatistika-ereduen erabilera eta irizpen hori osatzeko erabaki-arauen multzoa.

Entitateak arriskuak emateko hainbat eredu ditu sarean ezarrita, hala partikularren segmentuan nola enpresen segmentuan. Eredu horiek Entitatearen barruan garatu dira, eta, irteerak osatzeko, hainbat abisu eta alerta erabiltzen dira. Horiei guztiei esker, eredu guztiekin lortutako emaitzak kreditu-arriskuak gestionatzeko politiketara eta Caja Laboralaren kreditu-zorroaren errealitatera doitzea lortzen dugu.

Jarraipena egitea

Caja Laboralarentzat, kreditu-hitzarmenak bete daitezela jagotea da onartutako arriskuaren jarraipenaren helburua. Horrela, kredituak dirauen artean arriskua areagotzen duen edozein egoera hauteman dezake. Ildo horretan, egoera aldakor batean parte hartzen duten elementu dinamikotzat hartzen dira bezeroak.

Arriskuari jarraipena egiteko, berandutze aurreko alerta-ereduak ditu Entitateak, etorkizuneko ez-ordaintzeak (30 egunetik gorako berandutzeak) iragartzen dituztenak. Horrela, egoera problematikoen gestio proaktiboa egin dezake, ez-ordaintzeak gertatu aurretik.

Berreskurapena

Arriskuen gestioaren barruan, berreskurapen-jarduera funtsezkoa da Caja Laboralarentzat. Berreskurapenak egiteko, Adiskidantzako Berreskurapenaren eta Auzi-aurrearen Sekzioa (Arriskuen Gestioaren Departamentuaren barrukoa) du, bai eta Auzietako Aholkularitza Juridikoaren Sekzioa ere (Aholkularitza Juridikoaren barruan).

Zentzu horretan, Caja Laboralak ez-ordaintzeei aurrea hartzeko tresneria dauka antolatuta, hala nola arrisku-politika egokia, arriskuen estaldura egokia eta jarraipenerako metodologia. Baina, gainera, egoera irregularrak gestionatzeko sistema bat ere badu zehaztuta, eta adiskidantzaren bidea edota, behar denean, auzibidea erabiltzen du.

d) Arriskuak estaltzeko eta murrizteko politikak, eta horien eraginkortasuna etengabe gainbegiratzeko estrategiak eta prozesuak

Arriskuak estaltzeko eta murrizteko politikari dagokienez, inbertsio-jarduerarik handiena etxebizitzaren finantzaketara bideratuta dago, eta hipoteka-bermeak ditu. Gainera, kreditu-kalitate txarragokotzat jotako eragiketen kasuan, beste estaldura batzuk ere baditu: bermeak, diru-gordailuak eta finantza-aktiboak.

Entitateak, oro har, ondasun higiezin moduan balioztatzen ditu berme errealak, tasazio-balioan. Espainiako Bankuak horretarako ezarritako arauak betetzen dituzten entitateek egiten dute tasazioa.

Altxortegiaren eta kapital-merkatuaren alorretan, finantza-erakundeekiko eta errenta finko pribatuarekiko arriskuari dagokionez, kontrako alderdiaren/taldearen, erreferentziaren, gestorearen eta mendeko arriskuaren arabera mugak finkatzen dira urtero. Horretarako, mugak esleitzeko prozedura ezarri da, ratingetan ez ezik hainbat iragazki eta alertatan ere oinarrituta.

Muga horiek betetzen diren ala ez egiaztatzeko, jarraipena eta kontrola denbora errealean egiten dira.

3.2. Merkatu-arriskua

Arrisku-faktoreek (interes-tasak, truke-tasak, akzioen prezioak eta komoditien prezioak) izandako kontrako mugimenduen ondorioz posizioen merkatu-balioan galerak gertatzeko arriskua da merkatu-arriskua.

a) *Gestio-estrategiak eta -prozesuak*

Merkatu-arriskuak neurtzeko, alde batetik, arriskuaren zenbatekoa erabiltzen da Zorro Estrategikorako eta, bestetik, *Value at Risk* (VaR) kalkulu-metodoa *Trading Zorrorako*.

Hori horrela, merkatu-arriskuen mugen sistema honako hauen arabera finkatu da: Zorro Estrategikorako gehienezko zenbatekoaren arabera eta *Trading Zorrorako* VaRaren arabera, *stop loss*arekin osatuta.

b) *Arriskua gestionatzeko zereginaren egitura eta antolaketa*

Merkatu-arriskuen gestioan, Altxortegiaren Departamentuak eta Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuak hartzen dute parte. Lehen arrisku-posizioez eta arriskuak gestionatzeaz arduratzen da, dagokion jarduera-esparruaren barruan; eta bigarrena prezioak kontrolatzeaz, aktiboak balioztatzeaz eta altxortegiko emaitzak eta arriskuak kontrolatzeaz.

c) *Arriskuak neurtzeko eta jakinarazteko sistemen irismena eta izaera*

Merkatu-arriskua gestionatzeko, altxortegi-areto mota guztietako zorroak (propioak edo inorenak) gestionatzeko aukera ematen duen aplikazioa erabiltzen du Entitateak.

Tresna hori moduluetan dago banatuta eta hainbat funtzio dituzte:

- Posizioak denbora errealean kontrolatzea, posizio baliokideak gestionatzea eta simulazioak egitea.
- Edozein motatako jarduerak gestionatzea, emaitzei dagokienez zein arriskuei dagokienez.
- Jarduera, finantzaketa-kostua, balorazio-merkatuko datuak eta emaitzak kontrolatzea eta aztertzea.
- Eragiketak kontrolatzea (eragiketak balidatzea).
- Merkatu-arriskua gestionatzea, VaR analitikoa, Monte Carlo bidezko VaRa, VaR historikoa eta VaR Extreme Valuea kalkulatzearen bidez.
- Hegakortasunen eta korrelazioen inguruko matrize propioak sortzea.

d) *Arriskuak estaltzeko eta murrizteko politikak, eta horien eraginkortasuna etengabe gainbegiratzeko estrategiak eta prozesuak*

Caja Laboralaren barruan, merkatu-arriskuaren gestioaren eraginkortasuna gainbegiratzeko, jarraipen-txostenak egiten dira hilean behin, gestioa zorrotzagoa izan dadin.

3.3. Eragiketa-arriskua

a) Gestio-estrategiak eta -prozesuak

Langileak, prozesuak eta barne-sistemak desegokiak direlako nahiz huts egin dutelako edo kanpoko beste edozein gertakizun dela medio galerak izateko arriskua da. Gaur egun, Eragiketa Arriskuko kapital erregulatorioaren berri emateko, Metodo Estandarra erabiltzen du Entitateak, CRR Erregelamenduan agertzen diren jarraibideen arabera.

Entitatean, hauek dira eragiketa-arriskuaren gestioaren oinarrizko printzipioak: langileen eta Zuzendaritzaren zuzentasun- eta etika-maila handiak, Entitate osoan kontrolaren ingurunea eta kultura eraginkorrak izatea, negozio-jardunbide zuzenekiko atxikimendua eta arrisku-esposizioarekiko tolerantzia txikia.

Eragiketa-arriskuaren kudeaketak erakunde osoari eragiten dio, maila guztietan. Horren ondorioz, Caja Laboralak eta haren mendeko sozietate guztiek esposizio guztietan aplikatzen dituzte arriskuak identifikatu, ebaluatu, jarraitu, neurtu eta arintzeko prozesuak.

Eragiketa-arriskuarentzako politika espezifikoak «Eragiketa-arriskua gestionatzeko zereginen eta politiken eskuliburua» agirian zehazten dira.

b) Arriskua gestionatzeko zereginaren egitura eta antolaketa

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuaren barruan dagoen Eragiketa Arriskuaren Unitatea arduratzen da eragiketa-arriskuaren gestio-zikloa ezartzeaz eta indarrean jartzeaz.

Eragiketa Arriskuaren Unitateak dituen zereginak bereizita daude Barne Ikuskaritzaren zereginetatik eta negozio-unitateetatik, eragiketa-arriskuaren gestioa Entitatearen gestio orokorrean eta arriskuen kontrolean txertatzeko.

Gainera, honako hauek ere badaude:

- Koordinatzaileen Sarea. Eragiketa-arriskuaren gestioa negozioaren edo euskarriaren areen egunerokoan egoki ezartzen dela bermatzea da horren zeregina.
- Balidatzailea. Departamentuko edo zuzendaritzako arduradunaren profilari egokitzen zaio. Haren zereginen artean, hauek nabarmen daitezke: beraren ardurapeko departamentuaren edo zuzendaritzaren barruan eragiketa-arriskua gestionatzeko sistemak egoki funtzionatzen duela bermatzea, eta arean gertatu diren eta eraginik handiena izan duten eragiketa-gertakizunen jarraipena ikuskatzea.

c) Arriskuak neurtzeko eta jakinarazteko sistemen irismena eta izaera

Eragiketa Arriskuaren kudeaketan erabiltzen den tresna informatiko nagusia GIRO aplikazioa da. Datu kualitatiboak nahiz kuantitatiboak jaso eta biltzen ditu, hauek zehazki:

- arriskuen autoebaluazioak eta ekintza-planak
- eragiketa-galerei buruzko datu-basea

Hauek dira eragiketa-arriskuaren eredia hornitzen duten iturriak:

- Datu-base kualitatiboa: arrisku-mapak eta kontrolak gestionatzeko eta mantentzeko, eta autoebaluazioak eta ekintza-planak egiteko.
- Datu-base kuantitatiboa: eragiketa-arriskuen ondorioz gertatu diren barne-galerak erregistratzeko.

d) Arriskuak estaltzeko eta murrizteko politikak, eta horien eraginkortasuna etengabe gainbegiratzeko estrategiak eta prozesuak

Entitatean, eragiketa-arriskua arintzeko eta prebenitzeko politikaren oinarriak hauek dira: eragiketa-arriskua gestionatzeko tresnetan erregistratutako gertakizunen historikoa aztertzea eta, azterketa horretan oinarrituz, ekintza-planak garatzea.

Horretarako, lehen esan dugunez, hainbat tresna dauzka galera-gertakizunak prebenitzeko eta jarraipenerako ekintzak aktiboki gestionatzeko.

3.4. Negoziazio-zorrotik kanpoko balantzearen interes-tasaren arriskua

a) Gestio-estrategiak eta -prozesuak

Entitatearen emaitza-kontuan eta ondare-balioan interes-tasen aurkako mugimendu batek eragin ditzakeen galerekin du zerikusia interes-tasaren arriskuak.

Caja Laboralak sistematikoki aztertzen du interes-tasaren arrisku-maila, eta, horretarako, gestio-eredu aktibo bat ezartzen du, Entitatearen emaitza-kontuan edo balio ekonomikoan eragin negatiboa izan dezaketen edota horiek nabarmen baldintza ditzaketen ustekabeko bilakaerei aurrea hartzeko.

Interesen arrisku-maila kalkulatzeko, interes-tasen bilakaerak Entitatearen interes-marjinan nahiz balio ekonomikoan zer eragin daukan balioztatzen da.

Caja Laboraleko Kontseilu Errektoreak muga bat ezarri du interes-tasaren arriskuarentzat, eta horixe erabiltzen du APBren gestio-esparrua zehazteko.

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuaren ardura da interes-tasaren arriskuari buruzko txostenak egitea, gero APBri aurkezteko. Horretaz gain, hileroko txostenen eta APBk hartutako erabakien laburpena egiten da 3 hilean behin, Zuzendaritza Nagusiak Kontseilu Errektoreari horren guztiaren berri eman diezaion.

b) Arriskua gestionatzeko zereginaren egitura eta antolaketa

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentua interes-tasaren arriskua kontrolatu eta jarraipena egiteaz arduratzen da, eta Aktiboen eta Pasiboen Batzordea jakinaren gainean izaten du, horixe baita arriskuok kontrolatzearen eta gestionatzearen arduraduna.

c) Arriskuak neurtzeko eta jakinarazteko sistemen irismena eta izaera

Interes-tasaren arriskua gestionatzeko aplikazio bat dauka Entitateak, FOCUS, eta gainbegiraleari emaitzak eta gestiorako informazioa eskaintzen dizkio. Aplikazio horren bidez honako hauek zenbatesten dira, interes-tasaren arriskua kontrolatzeko:

- Bitartekotza-marjina, interes-tasen hainbat agertokitan. LABORAL Kutxan funtsezkoa da informazio hori; izan ere, interes-tasaren arriskua honela ateratzen da: merkatuak deskontatzen duen interes-tasen agertokiaren ondoriozko bitartekotza-marjina ken interes-tasen aurkako agertoki baten ondoriozko bitartekotza-marjina. Bitartekotza-marjinaren alde horren arabera finkatzen da arriskuaren muga.
- Entitatearen merkatu-balioaren aldakuntza, interes-tasen, merkatuaren eta aurkako agertokietan.
- Balio-handitzearen gaparen kalkulua.
- Interes-tasaren arriskuari lotutako IRRBB egoera-orriak.

d) Arriskuak estaltzeko eta murrizteko politikak, eta horien eraginkortasuna etengabe gainbegiratzeko estrategiak eta prozesuak

Interes-tasaren arriskurako gehieneko muga bat dauka ezarrita Caja Laboralak, eta ezin du inoiz gainditu. Ezarritako prozeduraren arabera, muga horretara iritsiz gero neurri egokiak hartu beharko ditu egoera birbideratzeko. Gehieneko arrisku-muga hori gainditzeko, Kontseilu Errektorearen esanbidezko onspena beharko da.

Nolanahi ere, APBk proaktibotasunez gestionatzen du interes-tasaren arriskua, eta merkatuak eskaintzen dituen aukeren arabera eta Entitatearen emaitza-kontuaren aurreikuspenen arabera hartzen ditu estaldurari buruzko erabakiak, ezarritako arrisku-maila errespetatuz betiere.

Aldian-aldian, estalduren eraginkortasuna neurtzeko ebaluazioak egiten dira.

3.5. Likidezia- eta finantzaketa-arriskua

a) Gestio-estrategiak eta -prozesuak

Caja Laboralean arriskua gestionatzeko erabiltzen diren politika eta prozedurak «Likidezia-arriskuaren inguruko politika eta prozeduren eskuliburuan» daude jasota. Horien arabera, likideziari jarraipen eta kontrol sistematikoa egin behar zaio: likideziaren egoerari buruzko txostena egunero sortu, hilean behin altxortegi-plana sortu eta likidezia-helburuen bilakaera eta desbiderapenak (hori sortzen duten partidak ere bai) hilean behin aztertu.

b) Arriskua gestionatzeko zereginaren egitura eta antolaketa

Arriskuaren Kontrol Globalaren Departamentuan egiten dira likidezia- eta finantzaketa-arriskua kontrolatu eta jarraitzeko lanak, eta horrek Aktiboen eta Pasiboen Batzordea jakinaren gainean izaten du, horixe baita arriskuok kontrolatzearen eta gestionatzearen arduraduna.

c) Arriskuak neurtzeko eta jakinarazteko sistemen irismena eta izaera

Likidezia-arriskua gestionatzeko, FOCUS izeneko aplikazioa dauka Entitateak, eta likidezia sistematikoki jarraitzea eta kontrolatzea eta gainbegiralearentzako informazioa ematea ahalbidetzen du:

- likideziako egoera-orriak
- LCR, NSFR egoera-orriak
- likideziako aparteko metrikak

d) Arriskuak estaltzeko eta murrizteko politikak, eta horien eraginkortasuna etengabe gainbegiratzeko estrategiak eta prozesuak

2010eko martxoan, «Likidezia-arriskuaren inguruko politiken eta prozeduren eskuliburua» onetsi zuen Kontseilu Errektoreak. Helburuak, mugak eta kontrolerako eta jarraipenerako aldagaiak jasotzen ditu, bai eta likideziaren Kontingentzia Plana ere. Eskuliburu horri jarraikiz, Kontseilu Errektoreak urtero berrikusten ditu muga eta helburu horiek.

Likideziaren gestioari buruzko atal kualitatibo horri arlo kuantitatiboa erantsi behar zaio. Horren arabera, egoera eroso dugula esan daiteke. Ondorioz, Entitateak ez du beharrezkoa ikusten likidezia-arriskua estaltzeko aparteko kapital-zuzkidurarik egitea.

3.6. Arrisku sistemiko globala

36/2013/EB Zuzentarauaren 131. artikuluari jarraikiz, Caja Laborala ez da garrantzi sistemiko globala duten erakundeen artean sailkatu.

3.7. Kargarik gabeko aktiboak

Europako Banku Agintaritzak ezarritako arautegiaren arabera, likidezia lortzeko eragiketetan berme gisa ekarritakoak edo jasotakoak dira aktibo konprometituak, baita finantzaketa ez den arrazoiren bategatik pasiboei lotutakoak ere.

2020an zehar 3.841 milioi eurokoa izan da aktibo konprometituen batezbestekoa.

AKTIBOAK	KARGADUN AKTIBOAK		KARGARIK GABEKO AKTIBOAK	
	Kontabilitate-balioa (mila €-kotan)	Arrazoizko balioa (mila €-kotan)	Kontabilitate-balioa (mila €-kotan)	Arrazoizko balioa (mila €-kotan)
Erakunde aitortzailearen aktiboak	3.840.986		20.425.614	
Ondare-tresnak	0	0	96.950	96.763
Zorra adierazten duten baloreak	2.418.357	2.630.154	5.693.648	5.948.166
Maileguak eta aurrerakinak	1.422.629		13.389.776	
Beste aktibo batzuk	0		1.245.239	

3. taula: Aktibo konprometituak edo kargarik gabekoak.

Hurrengo taulan ikus daitekeenez, 0 milioi eurokoa da jasotako berme konprometituen urteko batezbestekoa.

JASO TAKO BERMEAK	JASO TAKO BERME KONPROMEITUAK EDO JAULKITAKO AUTOZORROA Arrazoizko balioa (mila €-kotan)	JASO TAKO BERMEAK EDO KONPROMEITZEKO MODUAN DAGO EN JAULKITAKO AUTOZORROA Arrazoizko balioa (mila €-kotan)
Erakunde aitortzaileak jasotako bermeak	0	0
Ondare-tresnak	0	0
Zorra adierazten duten baloreak	0	40.126
Jasotako beste berme batzuk	0	
Zorra adierazten duten balore jaulki propioak, bermatutako bonuez edo aktibo propioen titulizazio-bonuez bestelakoak	0	0

4. taula: Jasotako berme errealak.

Horrela, jaulkitako finantza-pasibo lotuen batezbestekoa 3.102 milioi eurokoa da, eta grabatutako aktiboen batez besteko zenbatekoa 1.423 milioi eurokoa.

JASO TAKO AKTIBOAK ETA BERMEAK, LOTUTAKO KARGA ETA PASIBODUNAK	LOTUTAKO PASIBOAK, KONTINGENTEAK EDO MAILEGATUTAKO BALOREAK	AKTIBOAK, JASO TAKO BERMEAK ETA KONPROMEITUTAKO AUTOZORROA, TITULIZAZIO-BONUAK KANPO UTZITA
Kontabilitate-balioa (mila €-kotan)	3.101.866	1.422.629

5. taula: Aktibo konprometituak/jasotako bermeak eta lotutako pasiboak.

3.8. Arriskua gestionatzeko mekanismoak Entitatearen profiler a eta estrategiara egokitzea

Kontseilu Errektorea, Entitateak hartzen dituen arriskuak zaindu eta gainbegiratzearen arduradun gorena, da barruko kapitalaren egokitasuna ebaluatzeko prozesuaren (ICAAPen) eta barruko likideziaren egokitasuna ebaluatzeko prozesuaren (ILAAPen) erantzulea. Urtean behin, prozesu horiei buruzko informazioa ematen zaie agintari gainbegiraleei, ikuskaritzako berrikuspen- eta ebaluazio-prozesuaren barruan ebaluatu ahal izateko. Gai hauek ukitzen ditu, batez ere, informazio horrek:

- negozio-eredua eta estrategia epe ertainean
- gobernantza-esparrua arriskuen gestioa eta barne-kontrola
- arriskuarekiko grinaren esparrua
- arrisku-profila
- erresistentzia-probak
- arriskuen datuei, agregazioari eta IT sistemei buruzko informazioa
- kapitalaren autoebaluazioa
- likidezia
- etorkizuneko jarduketa-plana

Ondoren, aitorten labur bat egiten da, hauek azaltzeko: negozio-eredua iraunkorra eta errentagarria dela, gobernantza egokia dela eta Entitatearen errealitatera egokituta dagoela, eta baliabide propioek eta likideziaz nahikotasunez estaltzen dituztela arauetako beharrak eta barruan estimatutako beharrak.

3.9. Enpresa-estrategiari lotutako arrisku-profilaren azalpena

Azken kapitalaren autoebaluazio-prozesuaren arabera, egindako analisisien emaitzak erakusten dute Caja Laboralak arrisku-profil ertain-txikia duela. Arrisku txikiak esan gura du txikia dela Entitateak etorkizunean zailtasunak izateko duen arriskua; izan ere, berez arrisku txikia du, barruko gobernu ona du eta arriskuak gestionatzeko eta kontrolatzeko sistema egokiak ditu bere jarduerarako.

4. Gobernu korporatiboa

a) *Administrazio-organoan karguak dituzten Zuzendaritzako kideak*

Kontseilu Errektorean ez dago Zuzendaritza Kontseiluko kiderik.

b) *Zuzendaritza-organoko kideak hautatzeko politika eta haien ezaguerak, gaitasunak eta esperientzia*

Estatutu sozialek 36. artikuluan diotenaren arabera, Kutzako Kontseilu Errektoreak gutxienez 15 eta gehienez 16 kide izango ditu. Legez Kooperatiba 16 kide izatera behartuta badago, kontratu mugagabea duen Kooperatibako langile bat izango da azken kide hori, eta ezingo da aldi berean beste erakunde bateko langile aktiboa izan, ezein tituluren bidez ere. Gainerako kontseilarien agintaldi eta erregimen berak izango ditu, eta Kooperatibaren araudian aurreikusitako baldintzetan aukeratu eta kargugabetu ahal izango da.

Kide horietatik 5 lan-bazkideen artean izendatuko dira.

Kontseilu Errektoreko kideek une oro izan behar dituzte «Kontseilarien eta funtsezko eginkizunen titularren egokitasunari buruzko eskuliburuan» jasotako ezaugarriak.

1. Ohorea, zintzotasuna eta zuzentasuna

Pertsona batek ohorea, zintzotasuna eta zuzentasuna izango ditu, baldin eta beraren jokabide pertsonal, komertzial eta profesionalek ez badute inola ere zalantzan jartzen CAJA LABORALEan gestio osasungarri eta zuhurra gauzatzeko gaitasuna duela eta ez dagoela kontrakoa erakusten duen arrazoi objektibo eta frogagarririk.

Hauek dira ohorea, zintzotasuna eta zuzentasuna ebaluatzeko aintzat hartu beharreko aldagaiak:

(1) Kargu jakin horren ibilbidea, arautzeaz eta gainbegiratzeaz arduratzen den agintariekiko harremanetan; aurreko kargu edo postuetatik kaleratzeko edo kargugabetzeko arrazoiak; kaudimen pertsonalean eta betebeharrak betetzen duen historiala; jardun profesionala, baldin eta esku-hartze goiztiarreko prozesua edo suntsiarazpen-prozesua jasan duen kreditu-entitate batean ardura-postuak bete baditu; konkurtso-araudiaren arabera gaitasungabetu badute, konkurtsoaren kalifikazio-epaian ezarritako gaitasungabetze-aldia amaitu ez den bitartean, eta aipaturiko araudia indarrean sartu aurreko konkurtso-prozeduretan porrot egin eta konkurtsoan sartu ondoren, oraindik berriro gaitu gabe badago.

(1) puntu horren eraginetarako, aldagai hauek hartuko dira bereziki kontuan:

- Kaleratua izatea eta jurisdikzio eskudunak epai irmo bidez (lehen auzialdian bada ere) bidezko kaleratetzat jotzeko arrazoiak egotea, laneko arautegiaren arabera (aurretik lan-harremana izanez gero).

- Lanekoa ez den aurreko kargu edo postu batetik kentzea, betebeharrak ez betetzeagatik, kargugabetzeko erabakia hartu zuen organoaren aktan edo eragindakoari kargugabetzearen berri emateko jakinarazpenean horrela jasotzen denean.

- Epai irmo baten bidez, pertsona bat erantzukizuneko ekintza sozial edo indibidual baten ondoriozko erantzule izendatzea, Kapital Sozietateen Legearen arabera edota 1993ko urtarrilaren 22ko 84/1993 Errege Dekretuaren bidez onarturiko Kreditu Kooperatibei buruzko 1989ko maiatzaren 26ko 13/1989 Legea garatzeko Erregelamenduaren 23.3 artikuluan aurreikusitakoarekin bat.

- Konkurtso-araudiaren arabera gaitasungabetua izatea, konkurtsoaren kalifikazio-epaian ezarritako gaitasungabetze-aldia amaitu ez den bitartean.

(2) Delitu edo falta bategatik kondenatua izatea eta arau-hauste administratiboa egiteagatik zehatuta egotea, honako hauek kontuan hartuta: (i) delitua, falta edo arau-hauste administratiboa dolozkoa edo zuhurtziagabekeriazkoa den; (ii) epaia edo zehapena irmoa den ala ez; (iii) ezarritako kondenaren edo zehapenaren larritasuna; (iv) kondena edo zehapena eragin duten gertakarien tipifikazioa, bereziki ondarearen, kapitalak zuritzeari buruzko araudiaren, ordena sozioekonomikoaren, herri-ogasunaren edo gizarte-segurantzaren kontrako delitua egin bada, edota banku-jarduerari, aseguru-jarduerari, balore-merkatuarenari edo kontsumitzaileen babesari buruzko arauak hautsi badira; (v) zehapena eragin zuten gertaerak norberaren mesederako edo negozioen administrazioa edo gestioa laga dioten hirugarrenen kalterako diren, eta kondena edo zehapena ekarri dioten gertaeren garrantzia, kreditu-kooperatibako kontseilariari esleitu zaizkion edo esleituko zaizkion eginkizunak aintzat hartuta; (vi) izaera penala edo administratiboa duten legez kanpoko gertaeren preskripzioa eta erantzukizun penalaren iraungipena; (vii) aringarriak dauden eta delitua edo arau-haustea egin ondorengo portaera nolakoa den, eta (viii) delituengatiko, faltengatiko edo arau-hausteengatiko kondenak edo zehapenak errepikatu egin diren. Dena den, ez dira eragotziko zigor-prozeduretan aplika daitekeen errugabetasun-presuntzioa eta funtsezko beste eskubide batzuk.

(3) Funtsezko edozein eskubideren kalterik gabe, aintzat hartu beharko dira kasuan kasuko zigor-aurrekariak edo espediente administratiboak eta arlo penalean zein administratiboan ikerketa aipagarri eta oinarridun bat dagoen, (2) (iv) puntuan adierazi den gertaeraren baten gainean. Dena den, kontseilari bat karguan dagoela arrazoi horiengatik ikertua izateak ez du esan nahiko ohore-falta dagoenik. Kasuan kasuko zigor-aurrekari edo espediente administratibo guztiak kontuan hartu beharko dira, legeria nazionalean indarrean dauden preskribatze-eppei erreparatuz.

(4) Iraganeko eta egungo jarduera profesionalari lotutako egoerak, kaudimen finantzarioa eta, zehazki:

a. kontseilaria zordun berankorra den (adibidez, aintzatetsitako kreditu-informazioko sozietate batean erregistro negatiboak dituen);

b. kidea titular edo zuzendari duten edo kidearen partaidetza edo eragin nabarmenaren pean dauden entitateen enpresa- eta finantza-jarduera, bereziki aintzat hartuz edozein konkurtso- edo likidazio-prozedura eta kideak bertan zer eragin izan duen eta nolakoa;

c. konkurtso pertsonalaren deklarazioa, eta

d. errugabetasun-presuntzioaren kalterik gabe, demanda zibilak, prozedura administratibo edo penalak, inbertsio edo esposizio handiak eta maileguak, eragin nabarmena izan dezaketen heinean kidearen, bere jabetzako nahiz zuzendaritzapeko entitateen edo kidearen partaidetza nabarmena duten entitateen kaudimen finantzarioan.

(5) Halaber, beste eragile hauek ere kontuan izan behar dira gutxienez:

a. kontseilariak agintari eskudunekiko harremanetan ez duela jarrera gardena, irekia eta lankidetzakoa izan erakusten duen edozein froga;

b. jarduera komertzial, negozio edo lanbide bat gauzatzeko edozein erregistro, baimen, afiliazio edo lizentzia ukatu, errebotatu, kendu edo kanporatu izana;

c. edozein kaleratzeren arrazoiak, edo konfiantzazko postutik, harreman fiduziariorik edo antzeko egoeratik kentzearenak, edo kargugabetzearenak;

d. edozein agintari eskudun garrantzitsuk desgaitua izatea administrazio-organoko kide gisa jarduteko (entitate baten negozioa berariaz zuzentzen duten pertsonak barne hartuta), eta

e. pertsonak ez duela goi-mailako jokabide-estandarren arabera jokatzeko erakusten duen beste edozein froga.

Kontseilariak pertsona juridikoak badira, baldintza horiek bete beharko dituzte bai kontseilari pertsona juridikoa ordezkatzeko duen pertsona fisikoak, bai kontseilari pertsona juridikoak.

2. Ezaguera, gaitasun eta esperientzia egokiak

Ezaguera, gaitasun eta esperientzia egokiak ebaluatzean, honako hauek hartu behar dira kontuan:

- a. postuaren eginkizunak eta ardurak, eta eskatzen diren gaitasunak
- b. ikasketekin, prestakuntzarekin eta esperientziarekin eskuratutako ezaguerak eta gaitasunak
- c. aurreko postuetan lortutako esperientzia praktiko eta profesionala
- d. ebaluatutako kidearen jarduketan profesionalean lortutako eta erakutsitako ezaguerak eta gaitasunak

Ezaguerak

Entitatearen negozioari eta berorren arriskuei buruzko ezaguera eguneratua izan beharko dute Kontseilu Errektoreko kideek, eta ezaguera hori bat etorriko da beraien erantzukizunekin. Hau da, kontseilariak egoki ulertu behar ditu zuzenean bere erantzukizunpean ez dauden baina organoko gainerako kideekin batera erantzule duten arloak.

Argi eta garbi ulertu beharko ditu Entitatearen gobernu korporatiborako sistemak, bere eginkizun eta ardurak eta, dagokionean, taldearen egitura eta sor daitekeen edozein interes-gatazka. Kontseilu Errektoreko kideen ardura izango da kontseiluan bertan eta Entitatean kultura, balio korporatibo eta portaera egokiak ezartzen laguntzea.

Kontseilariaren maila eta profil akademikoa kontuan hartuko da, eta begiratuko da ea harremanik duen bankuko eta zerbitzuko areekin eta beste area garrantzitsu batzuekin. Zehazki, arlo hauetako ezaguerak hartzen dira garrantzitsutzat: banku-jarduera, finantzak, ekonomia, zuzenbidea, kontabilitatea, auditoretza, administrazioa, finantza-araugintza, informazioaren teknologiak eta metodo kuantitatiboak.

Gaitasunak

Kontseilarien gaitasunak egoki ebaluatzeko asmoarekin, funtsezko gaitasunen zerrenda ez-zehatz hau erabiliko da, kideak Kontseilu Errektorean betetzen duen postuaren eginkizunak eta ardurak aintzat hartuta:

- ✓ benetakotasuna
- ✓ erabakimena
- ✓ komunikazioa
- ✓ irizpide ona
- ✓ bezeroa eta kalitatea ardatz hartzea
- ✓ aitzindaritza
- ✓ leialtasuna / konpromisoa
- ✓ kanpo-kontzientzia
- ✓ negoziazioa

- ✓ gogatzeko gaitasuna
- ✓ elkarlana
- ✓ ikuspen estrategikoa
- ✓ estresa ondo jasatea
- ✓ erantzukizuna
- ✓ bilerak zuzentzea
- ✓ berrikuntza / sormena
- ✓ eraldaketa digitala
- ✓ informazio digitala
- ✓ segurtasun digitala

Esperientzia

Kontseilariaren ezaguerak, gaitasunak eta esperientzia ebaluatzeko, gai hauekin lotutako esperientzia teoriko eta praktikoa hartuko da aintzat:

- a. banku-jarduera eta merkatu finantzarioak
- b. lege-errekerimenduak eta arau-esparrua
- c. plangintza estrategikoa eta entitatearen estrategia edo negozio-plana ulertzea eta betetzea
- d. arriskuen gestioa (entitatearen arrisku-mota nagusiak identifikatzea, ebaluatzea, jarraipena egitea, kontrolatzea eta arintzea)
- e. kontabilitatea eta auditoretza
- f. entitatearen prozeduren eraginkortasuna ebaluatzea eta gobernu, gainbegiratze eta kontrol eraginkorrak bermatzea
- g. entitatearen finantza-informazioa interpretatzea, informazio horretan oinarrituz funtsezko kontuak identifikatzea eta kontrol eta neurri egokiak erabiltzea

Kontseilu Errektoreko kideak gai izan behar du erabakiak modu konstruktiboan zalantzan jartzeko eta Zuzendaritza Kontseilua eraginkortasunez gainbegiratzeko. Gainbegirale-lanak eraginkortasunez egiteko ezaguera, gaitasun eta esperientzia egokiak hainbat modutara eskuratuak izan daitezke: lanpostu akademiko edo administratibo nabarmenetan edo finantza-erakundeak nahiz beste enpresa batzuk zuzendu, gainbegiratu edo kontrolatuz.

3. Gobernantza onerako prestutasuna

Kontseilariak aktiboki bete behar dituzte beren eginkizunak, eta erabaki eta iritzi sendoak, objektiboak eta independenteak hartu eta izan behar dituzte beren eginkizun eta ardurak gauzatzean, zintzotasunez eta zuzentasunez jardunez.

Interes-gatazka

Leialtasunez, fede onez eta Caja Laboralaren interesik onerako bete beharko dute kontseilariak beren kargua. Kontseilariak saihestu egin beharko ditu zenbait egoera, alegia bere interesak (beraren konturakoak edo inoren konturakoak) gatazkan jar ditzaketanak Caja Laboralaren interes sozialarekin eta kontseilariak entitatean dituen betebeharrekin.

Ondore horretarako, jarraian adieraziko diren faktoreak balioztatuko dira, ez dezaten eragin kontseilariak egiturazko edo etengabeko gatazka izatea Caja Laboralaren interesekin.

1. Iraganean edo orain Caja Laboralean edo beste erakunde pribatu edo publiko batzuetan karguak izatea eta, hori dela eta, interes-gatazkek sortzeko arriskua egotea.
2. Caja Laboraleko edo horrek kontrolatutako sozietateetako Kontseilu Errektoreko beste kide batzuekin harreman pertsonala, profesionala edo ekonomikoa izatea eta, hori dela eta, interes-gatazkek sortzeko arriskua egotea.
3. Caja Laboralaren edo horrek kontrolatutako sozietateen kontrolaz arduratzen diren bazkideekin harreman pertsonala, profesionala edo ekonomikoa izatea eta, hori dela eta, interes-gatazkek sortzeko arriskua egotea.
4. Hiru (3) kooperatiba baino gehiagotan edo beste kreditu-erakunde batean kontseilari izatea edo pareko posturen batean egotea. Hautagaiaren egokitasuna balioztatu aurretik, Izendapenen Batzordeak adostasuna eskatuko dio Kontseilu Errektoreari, Caja Laboralean eta beste kreditu-erakunde batean aldi berean kontseilari izateari buruz.
5. Lanbidearen edo lanpostuaren ondorioz, Caja Laboralaren gaiez arduratzeko zailtasuna izatea.
6. Edozein arrazoiengatik Kontseilu Errektorearen bileretara joateko edo Caja Laboralaren gaiez arduratzeko gaitasun fisikoa edo psikikoa ez izatea, 6 hilabetez edo gehiagoz.
7. Caja Laboralarekin edozein motatako mugaeguneratutako zor galdagarriak izatea, bai bere aldetik, bai beste pertsona edo erakunde batzuen ordezkartzan, edo zor horiek dituen enpresa bateko kontseilari, goi-zuzendaria edo langilea izatea edo bere karguan dagoela Caja Laboralarekiko betebeharrak ez betetzea, 1989ko maiatzaren

26ko Kreditu Kooperatiben 13/1989 Legearen 9.8 artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

8. Zalantzazko arriskuko bezeroa izatea edo horrelakotzat hartutako erakunde bateko kontseilaria, goi-zuzendaria edo langilea izatea. Kontseilari pertsona juridikoaren kasuan, ordezkatzan duen pertsona fisikoari ere eragiten dio baldintza horrek.

Kontseilu Errektoreak behar bezala jakinarazi, eztabaidatu, dokumentatu, erabaki eta kudeatu beharko ditu interes-gatazka erreal eta potentzialak. Kontseilariak ez dute parte hartuko interes-gatazka sortzen zaien gaien inguruko bozketetan.

Behar adina denbora eskaintzea

Ebaluatuko da ea kontseilariak aukera duen bere eginkizun eta ardurei behar adinako denbora eskaintzeko, eta ulertzen ote dituen entitatearen negozioa, beraren arrisku nagusiak eta negozio-ereduaren eta arrisku-estrategiaren inplikazioak.

Kontseilariak gai izan behar dute jarduerak gora egiten duenean ere beren betebeharrei erantzuteko, gerta baitaiteke sasoi horietan ohi baino denbora gehiago eskaini behar izatea jardunari. «Kontseilarien eta funtsezko eginkizunen titularren egokitasunari buruzko eskuliburuaren» 1.3.2 atalean jaso dira kontseilariak behar adina denbora eskaintzen duen ebaluatzeko aintzat hartu beharrekoak.

Eskaini beharreko denbora zenbatesteko, Kontseilu Errektoreko postu bakoitzaren eginkizunak eta betebeharrak hartuko dira aintzat, bai eta integrazioari eta prestakuntzari behar adina denbora eskaintzeko beharra ere.

«Egokitasun-matrizea» dokumentuan jasoko da postuaren arabera eskaini behar den denboraren estimazioa.

Euren eginkizunak betetzeko eskaini duten denboraren berri emango zaie kontseilariari.

Urtean behin «Kontseilu Errektorearen funtzionamenduari buruzko txostena» eginez, kontseilariak behar adina denbora eskaintzen dutela zainduko da. Eskainitako denboraren adierazle argiak dira Administrazio-organoaren bilerak prestatzea, horietara joatea eta aktiboki parte hartzea.

«Egokitasun-matrizean» jasota egongo da kontseilariak kanpoan betetzen dituzten lanpostu profesional eta politikoaren informazioa. Informazio hori eguneratu egingo da, kontseilukideak aldatetaren bat Caja Laboralari jakinarazi orduko edo Entitateak beste bitarteko batzuen bidez ezagutu orduko. Eginkizunei behar adina denbora eskaintzeko gaitasuna murrizteko moduko aldatetaren bat dagoenean kontseilukidearen postuotan, Caja Laboralak berriro aztertuko du ea lanpostuak behar duen denbora eskaintzeko gaitasunik duen kideak.

Ideien independentzia

Ideietan independentea izatea eskatzen zaio kontseilari orori. Beraz, balioztatu egingo da Caja Laboralean erabakiak hartzeko prozesuak eta goi-zuzendaritzako erabakiak ebaluatu eta zalantzan jartzeko gaitasuna.

Kontseilariak aktiboki bete behar dituzte beren eginkizunak, eta erabaki eta iritzi sendoak, objektiboak eta independenteak hartu eta izan behar dituzte beren erantzukizunak betetzean.

Zehazki, kontseilariak portaera-trebetasunik duen ebaluatuko da:

- a) ausardia, uste osoa eta sendotasuna, Kontseilu Errektoreko beste kide batzuek proposatutako erabakiak eraginkortasunez aztertu eta zalantzan jartzeko
- b) Zuzendaritza Kontseiluko kideei galderak egiteko gaitasuna
- c) «artalde-pentsamenduari» uko egiteko gaitasuna

c) Aniztasun-politika, Zuzendaritzako kideen hautaketari dagokionez, politika horretan ezarritako helburu eta xedeei dagokienez, eta helburu eta xede horien betetze-mailari dagokionez

Entitateak aintzat hartzen ditu aniztasun-politikei buruzko errekerimenduak. Hortaz, berdintasunari buruzko gidalerroetan eta araudian ezarritakoa betez, administrazio-organoetako kideen eta funtsezko eginkizunen titularren egokitasuna ebaluatzen du. Ildo horretan, profil akademikoa, profil profesionala, generoa, adina eta beste alderdi batzuk hartzen dira kontuan, Kontseilu Errektorako hautagaiak hautatzeko politikan eta ebaluazio- eta egokitasun-prozesuetan.

Esan beharra dago 2020ko abenduaren 31n gaudituta dagoela ordezkartzarik txikiena duen generorako ezarritako gutxieneko ehunekoak; izan ere, Kontseilu Errektoreko (kooperatibako administrazio-organo goreneko) kideengan eutsi egin zaio 2017ko ekitaldian lortu zen genero-parekotasunari.

Era berean, goi-zuzendaritzako kideak hautatu, izendatu eta berritzearen alorrean, Funtsezko Postuetarako Ondorengotza Plana du Caja Laboralak. Bertan, ordezkatuak diren postu kritikoak, ibilbide profesionalak eta jatorri-profilak identifikatzen dira, eta identifikatutako pertsonen garapen profesionalerako planak eta postu bakoitzerako ondorengotza-planak ezarri. Funtsezko postuak (ondorengotza-plana izateko modukoak) eta postu horietakoak etorkizunean ordezkatzeko gaitasuna duten pertsonak identifikatzeko, hainbat aldagai hartzen dira aintzat: prestakuntza, esperientzia eta ezagutza, zuzendaritzako ibilbidea, errendimenduaren historia, gaitasun eta trebetasun pertsonalak, entitatearekiko konpromisoa, potentziala eta abar.

d) Arrisku Batzordea

Kreditu-entitateen antolamendu, gainbegiraketa eta kaudimenari buruzko 10/2014 Legearen 37. eta 38. artikuluetan finkatutakoaren arabera, 2014. urtearen bukaeran Arrisku Batzorde bat eratu zen, arriskuak gestionatzeko. Eginkizun hori Kontseilu Errektorearen ardurapean dago, eta eginkizun operatiboetatik kanpo egon behar du, arriskuen jarraipenari espezializazio eta sakontasun handiagoak emateko. 2020-12-31n, Kontseilu Errektoreko 6 kidek osatzen zuten Batzordea.

Arrisku Batzordearen zeregin bereziak Kontseilu Errektorearen araudian (11 bis artikuluan) daude jasota; hauek dira:

- Kontseilu Errektoreari aholku ematea, entitatearen egungo eta etorkizuneko arriskuarekiko joera orokorrari eta arlo horretarako estrategiari buruz, eta laguntzea estrategia hori aplikatzen eta entitateari eragiten dioten edo eragin diezaioketen arriskuak gestionatu, gainbegiratu eta murrizteko politika zehatzak zaintzen.
- Egiaztatzea bezeroei eskainitako aktiboen eta pasiboen prezio-politikak aintzat hartzen dituela entitatearen enpresa-eredua eta arrisku-estrategia. Bestela, Arrisku Batzordeak hori ordezkatzeko plan bat aurkeztuko dio Kontseilu Errektoreari.
- Kontseilu Errektoreari aholku ematea, entitatearen arrisku garrantzitsu guztiak gestionatu eta gainbegiratzeko.
- Kontseilu Errektoreari aholku ematea, *stress test*aren inguruan eta arriskuen alorrean kapitalaren plangintza egiten.
- Arriskuak gestionatzeko eta barne-antolamenduaren eraginkortasuna bermatzeko baliabide gokiak esleitzen direla zaintzea.
- Kontseilu Errektorearen eta erakundearen artean arriskuen inguruko informazio-kanal eraginkorrak daudela zaintzea, eta batzordeak berak eta Kontseilu Errektoreak arriskuei buruz jaso beharreko informazioaren izaera, kopurua, formatua eta maiztasuna zehaztea, Kontseilu Errektorearekin batera.

- Aktiboen balioztapena, kredituen kanpo-kalifikazioen erabilera, arriskuei buruzko barne-ereduak eta Arriskuak Gestionatzeko Unitatea gainbegiratzea.
- Ordainsari-politika eta -jardunbide arrazoizkoak ezartzen laguntzea. Xede horrekin, Arrisku Batzordeak aztertuko du ea ordainketa-sisteman aurreikusitako pizgarrien politikak aintzat hartzen dituen arriskua, kapitala, likidezia eta irabazien probabilitatea eta aukera. Ordainsarien Batzordeak ere egin dezake hori.
- Gainera, indarreko legerian nahiz estatutu sozialetan zehaztutako gainerako eginkizunak eta Kontseilu Errektorearen erabakiz esleitu ahal zaizkionak ere bete beharko ditu.

Erregelamenduaren arabera, Arriskuen Batzordeak behar adina bilera egingo ditu, lehendakariak deitzen badu edo beste edozein kidek eskatzen badu. Kide bakoitzak boto bat izango du, erabakiak gehiengo soilez hartuko dira eta berdinketak lehendakariaren botoak ebatziko ditu. 2020an, Batzordeak 6 bilera egin ditu.

e) *Kontseilu Errektoreari arriskuei buruz eman beharreko informazio-fluxuaren azalpena*

Kontseilu Errektorea da, Entitatearen administrazio-organo gorena den aldetik, Entitateak hartzen dituen arriskuak zaindu eta gainbegiratzearen azken arduraduna. Hori dela eta, arriskuak zorrotz kontrolatzeko eskatzen dio Zuzendaritza Nagusiari, baita, batzordeen eta txostenen bidez, arriskuen inguruko informazioaren deskargu sistematikoa bidaltzeko ere.

Batzordeak

- Eragiketa Batzorde Nagusia

Eragiketa Batzorde Nagusiak hamabostean behin egiten ditu ohiko bilkurak; apartekoak, ostera, lehendakariak deitzen dituenean. Lehendakariak, Kontseilu Errektoreko beste 4 kidek, zuzendari nagusiak eta Zuzendaritzak izendatutako beste 4 kidek hartzen dute parte batzorde horretan.

Haren eginkizuna da bezeroen kreditu-arriskurako proposamenak aztertu eta onestea, zenbatekoan inolako mugarik gabe eta Kontseilu Errektoreak eginkizun horretarako eskuordeturik. Hilean behin, jardueraren berri eman beharko dio Kontseilu Errektoreari.

- Ikuskaritza Batzordea

Kontseilu Errektoreak Ikuskaritza Batzorde bat izendatuko du bere barruan. Kontseilu Errektoreak berak zehaztuko du zenbat kontseilarik osatuko duten Batzordea. Gutxienez 3 izango dira, ez-exekutiboak guztiak, eta, horiek izendatzeko, kontuan hartuko ditu bakoitzaren ezagutza, gaitasunak eta esperientzia, bai eta Batzordearen zeregina ere. Ikuskaritza Batzordeko kide gehienak independenteak izango dira.

Kontseilu Errektoreak kide independenteen artean hautatuko du Batzordeko lehendakaria, eta 4 urtean behin ordeztu beharko du. Lehendakari hori berriro hautatu ahal izango da, kargua utzi eta urtebete igaro ondoren.

Ikuskaritza Batzordeak eskumen hauek izango ditu gutxienez:

- Batzar Nagusiari argibideak ematea, beraren barruan beraren eskumenerako gaietan proposatzen diren arloei buruz.
- Kontu-auditoreak edo auditoretza-sozietateak izendatzeko, izendapena luzatzeko edo kargutik kentzeko proposamenak Kontseilu Errektoreari proposatzea, Entitateari ezartzekoa den araudiarekin bat.
- Ikuskatzea sozietatearen barne-kontrolaren, barne-ikuskaritzaren eta arriskuak gestionatzeko sistemen eraginkortasuna. Era berean, kontu-auditoreekin eta ikuskaritza-sozietateekin eztabaidatzea, ikuskaritza egitean barne-kontrolerako sisteman antzemandako ahulezia nabarmenez.
- Araututako finantza-informazioa prestatzeko eta aurkezteko prozesua gainbegiratzea.
- Kontu-auditoreekin edo auditoretza-sozietateekin harremanetan egotea, beraien independentzia arriskuan jar lezaketen gaien inguruko informazioa, kontuen auditoretza-prozesuari lotutako beste edozein gairen ingurukoa eta kontu-auditoretzari buruzko legerian zein auditoretza-arauetan aurreikusita dauden jakinarazpenak jaso eta Batzordeak aztertzeko. Nolanahi ere, kontu-auditoreek edo auditoretza-sozietateek urtean behin berretsi beharko diote, (idatziz) zuzenean edo zeharka haiekin zerikusia duen erakundearekiko edo erakundeekiko independenteak direla. Ildo beretik, auditore edo sozietateek nahiz beraiei atxikitako pertsonak edo erakundeak erakunde horiei emandako zerbitzu osagarriei buruzko informazioa eman beharko diote, Kontu Auditoretzaren Legeak xedatutakoarekin bat.
- Entitateak kanpo-auditorearekin kontratatzea proposatzen duen auditoriaz gaineko zerbitzuak ebaluatzea eta, dagokionean, onestea.
- Kontu-auditoretzaren txostena argitaratu aurretik, kontu-auditoreen edo auditoretza-sozietateen independentziari buruzko iritzia jasoko duen txostena argitaratzea, urtean behin. Txosten horretan azaldu egin beharko dira aurreko atalean aipatu diren aparteko zerbitzuak.
- Jokabide-kodeak eta gobernu korporatiboko arauak betetzen direla gainbegiratzea.

Ikuskaritza Batzordeak behar adina bilera egingo ditu, lehendakariak deitzen badu, bere kabuz edo edozein kidek eskatuta. Kideek pertsonalki joan behar dute bileretara, ez baitago beste inork ordezkatzeko aukerarik.

Barneko ikuskaritzaz arduratzen den pertsona bilerara joatea eskatu ahal izango du Batzordeak, eta pertsona horrek nahitaez eman beharko du laguntza eta eskatzen zaion informazioa. Ildo beretik, Batzordeak bileretan parte hartzea eskatu ahal izango die zuzendaritza-taldeko kideei, Kooperatibako langileei edota kontu-ikuskariei.

Batzordea baliozki eratutzat joko da, kideen erdiak baino gehiago agertzen direnean. Batzordeetako kideek boto bana izango dute, eta emandako botoen gehiengo soilez hartuko dira erabakiak. Lehendakariaren botoak ebatziko ditu berdinketak. Batzordeak saioen aktak egingo ditu eta aztertutakoaren, lanen emaitzaren eta hartutako erabakien berri emango dio Kontseilu Errektoreari, garrantzizko gaien kasuan.

Aurreko ataletan agertzen ez diren kontuetan, Kontseilu Errektorera ezarritako funtzionamendu-arauak ezarriko dira, analogiaz. Era berean, Ikuskaritza Batzordeak araudi propioa izateko aukera du, Batzordeak berak proposatu eta Kontseilu Errektoreak onartzen badu. Araudi horretan garatu eta zehaztuko dira funtzionamendu-arauak.

2020-12-31n, 4 kide ditu Batzordeak, eta 10 bilera egin ditu ekitaldian.

- Izendapenen Batzordea eta Ordainsarien Batzordea

Kontseilu Errektoreak Izendapenen Batzordea eta Ordainsarien Batzordea eratuko ditu bere barruan, kontseilari ez-exekutiboz osatuta. Kideen heren batek gutxienez eta Kontseilu Errektoreak izendatutako 2 batzordeotako lehendakariak kontseilari independenteak izateko baldintzak bete beharko dituzte. Kontseilu Errektoreak erabakiko du zenbat kontseilarik osatuko duten batzorde bakoitza, baina 3 izango dira gutxienez.

Batzordeek behar adina bilera egingo dituzte, lehendakariak deitzen badu, bere kabuz edo edozein kidek eskatuta. Kideek pertsonalki joan beharko dute bileretara, ez baitago beste inork ordezkatzeko aukerarik.

Batzordeak baliozki eratutzat joko dira, kideen erdiak baino gehiago agertzen direnean. Batzordeetako kideek boto bana izango dute, eta emandako botoen gehiengo soilez hartuko dira erabakiak. Lehendakariaren botoak ebatziko ditu berdinketak.

Batzordeek bilkuren aktak egin eta aztertutakoaren, lanen emaitzaren eta hartutako erabakien berri emango diote Kontseilu Errektoreari, garrantzizko gaien kasuan.

Entitatean bere zereginari lotutako eginkizunak betetzen dituzten pertsonak bileretara joatea eskatu ahalko dute batzordeek.

Aurreko ataletan agertzen ez diren kontuetan, Kontseilu Errektorerako ezarritako funtzionamendu-arauak ezarriko dira, analogiaz. Era berean, batzordeek araudi propioa izateko aukera dute, batzordeek beraiek proposatua eta Kontseilu Errektoreak onartua. Araudi horretan garatu eta zehaztuko dira funtzionamendu-arauak.

Hona hemen Izendapenen Batzordearen eginkizunak:

- Kontseilu Errektoreko postu hutsak hornitzeko hautagaiak bilatu eta gomendatzea, Kontseilu Errektoreak edo Batzar Nagusiak onets ditzan.
- Kontseilu Errektorearen ezagutzen, gaitasunaren, aniztasunaren eta esperientziaren oreka ebaluatzea eta izendapen zehatz baterako behar diren eginkizunak eta gaitasunak deskribatzea, bai eta lanpostua betetzeko aurreikusitako arduraldia balioztatzea ere.
- Aldian behin (urtean behin gutxienez), Kontseilu Errektorearen egitura, tamaina, eraketa eta jarduketa aztertzea eta egin beharreko aldaketak gomendatzea.
- Aldian behin (urtean behin gutxienez), Kontseilu Errektorearen eta bertako kideen egokitasuna aztertzea eta ondorioak Kontseilu Errektoreari jakinaraztea.
- Aldian behin, Kontseilu Errektoreak goi-zuzendaritzako kideak hautatu eta izendatzeko jorratzen duen politika berrikustea eta gomendioak ematea.
- «Kontseilariak eta funtsezko langileak hautatzeko eta horien egokitasuna ebaluatzeko prozeduraren eskuliburuan» esleituriko eginkizunak.
- Kontseilu Errektorean ordezkariarik txikiena duen sexuarentzako ordezkari-taldea finkatzea eta helburu horretara iristeko orientabideak lantzea.
- Indarrean dagoen legeriak eta estatutu sozialek finkaturiko gainerako eginkizunak betetzea, baita Kontseilu Errektorearen erabakiz esleiturikoak ere.

Beraren eginkizunen artean egongo da, halaber, ahal den neurrian eta etengabe bermatzea Kontseilu Errektorearen erabakiak pertsona bakarraren edo talde txiki baten mende ez daudela eta, ondorioz, Entitate osoaren interesen kalterako ez direla.

Izendapenen Batzordeak egoki deritzen baliabideak erabili ahal izango ditu bere eginkizunak betetzeko, kanpoko aholkularitza ere bai, eta behar dituen fondoak jasoko ditu horretarako.

Kontseilu Errektoreko kideen eta funtsezko langileen egokitasuna balioztatu eta informatzearen ondoretarako, «Kontseilariak eta funtsezko langileak hautatzeko eta horien egokitasuna ebaluatzeko prozedurari buruzko eskuliburuan» oinarrituko da Batzordea.

Izendapenen Batzordeak 5 kide ditu eta 10 aldiz bildu da 2020ko ekitaldian.

Hona hemen Ordainsarien Batzordearen eginkizunak:

- Entitatean aplikatu beharreko ordainketa-politika orokorra Kontseilu Errektoreari proposatzea eta Kontseilu Errektoreak ordainsarien inguruan hartu beharreko erabakiak prestatzea, baita entitatearen arriskuan eta arriskuen gestioan eragiten dutenak ere.
- Kontseilu Errektorea informatuta izatea identifikaturiko kolektiboan dauden zuzendarien ordainsari-politikari buruz eta kontseilarien (izaera horregatik ordainketarik jasotzen dutenean) eta zuzendari nagusiaren eta parekoen ordainsari-politika orokorrari buruz, bai eta eginkizun exekutiboak betetzen dituzten Kontseilu Errektoreko kideen banakako ordainsariei eta kontratu-baldintzei buruz ere.
- Ordainsari-politika aplikatzearen inguruko urteko ebaluazio independentea (barnekoa edo kanpoko) egiten dela bermatzea.
- Entitatean ezarritako ordainsari-politika egoki betetzen dela zaintzea, eta, aldi behin, identifikaturiko kolektiboko zuzendarien, kontseilarien (izaera horregatik ordainsariak jasotzen badute), zuzendari nagusiaren eta antzekoen ordainsari-politika berrikustea.
- Indarrean dagoen legeriak eta estatutu sozialek finkaturiko gainerako eginkizunak betetzea, baita Kontseilu Errektorearen erabakiz esleiturikoak ere.

Erabakiak prestatzen dituztenean, bazkide, inbertsiogile eta Entitateko beste alderdi interesdun batzuen epe luzerako interesak eta interes publikoa bera hartuko ditu aintzat Ordainsarien Batzordeak.

Araudi aplikagarriak agintzen badu Kontseilu Errektoreak langileen ordezkariak izan behar dituela, Ordainsarien Batzordeak ere langileen ordezkari bat edo gehiago izango du.

Ordainsarien Batzordeak 5 kide ditu eta 5 aldiz bildu da 2020ko ekitaldian.

- Arrisku Batzordea

Kontseilu Errektoreak funtzio exekutiborik ez duten kontseilariak osaturiko Arrisku Batzorde bat izendatu ohi du bere barruan. Kontseilari horiek Entitatearen arrisku-estrategia eta arriskuarekiko joera erabat ulertu eta kontrolatzeko ezagutza, gaitasuna eta esperientzia izan behar dituzte. Kontseilu Errektoreak erabakiko du zenbat kontseilari osatuko duten batzordea, baina 3 izango dira gutxienez.

Kideen heren bat gutxienez, eta Kontseilu Errektoreak izendatuko duen lehendakaria betiere, kontseilari independenteak izango dira.

Arrisku Batzordeak, eginkizun operatiboak ez ezik, puntu honetako d) atalean zerrendatutako eskuduntzak ere izango ditu.

- Beste batzorde batzuk

Kontseilu Errektoreak, batzorde horietan zuzenean parte hartzen ez badu ere, Aktiboen eta Pasiboen Batzordearen (APBren) eta Eragiketa Arriskuaren Batzordearen (EABren) deskargua jasoko du goi-zuzendaritzaatik. Bestalde, Aktiboen eta Pasiboen Batzordeko eta Eragiketa Arriskuaren Batzordeko arduradunek Kontseilu Errektoreko ohiko eta ezohiko bilkuretarako deia jaso dezakete.

- Txostenak

Kontseilu Errektoreko kideek, xede horrekin finkatutako atariaren bidez, txosten (eta bertsio historiko) hauek dituzte, etengabe, eskura:

- Plan Estrategikoa
- Gestio Plana
- Urteko Auditoretza Txostenak
- Arriskuen txostenak
- Gobernu Korporatiboaren Txostena
- Kapitalaren Autoebaluazio Txostena
- Zuhurtziazko Garrantziko Txostena
- Heziketako eta Sustapeneko Fondoa

- Kapitalak Zuritzeari buruzko Txostena
- EGE txostena

Era berean, hala beren ekimenez nola Zuzendaritzaren ekimenez, interesaren edo abagunearen arabera egokiak iruditzen zaizkien deskargu edo txostenak eskura ditzakete.

5. Fondo propioei buruzko informazioa

a) 2020ko abenduaren 31ko balibide propioei buruzko informazioa

	Balioa (mila €-kotan)
1. mailako kapital arrunta: tresnak eta erreserbak	
Kapital-tresnak eta horien jaulkipen-primen kontuak	777.913
Horietatik: 1. tresna-mota	777.913
Metatutako bestelako emaitza bat (eta beste erreserba batzuk)	831.457
Emaitza onargarriak	69.901
1. mailako kapital arrunta arauzko doikuntzen aurretik	1.679.271
1. mailako kapital arrunta: arauzko doikuntzak	
Aktibo ukiezinak (zergen ondoriozko pasiboak kenduta) (zenbateko negatiboa)	-31.546
Etorkezuneko emaitzen menpe dauden geroratutako zergen ondoriozko aktiboak, denbora-aldean ondorioak salbu (zergen ondoriozko pasiboak kenduta, 38. artikulua 3. idatz-zatian ezarritako baldintzak betetzen direnean) (zenbateko negatiboa)	-31.362
Entitate baten 1. mailako kapital arrunteko tresna propioen edukitza zuzenean eta zeharkakoak (zenbateko negatiboa)	-7
Finantzen sektoreko erakundeen 1. mailako kapital arrunteko tresnen edukitza zuzen, zeharkako eta sintetikoak, erakunde horiek Entitatearekin elkarrekiko edukitza dutenean, Entitatearen fondo propioak artifizialki handitzeko helburuarekin (zenbateko negatiboa)	-2.075
Balioztapenagatiko doikuntzak	190.495
1. mailako kapital arruntaren arauzko doikuntzak guztira	125.505
1. mailako kapital arrunta	1.804.776
1. mailako kapital-tresna gehigarria: tresnak	
1. mailako kapital gehigarria: arauzko doikuntzak	
2. mailako kapitala: tresnak eta hornidurak	
2. mailako kapitala arauzko doikuntzen aurretik	0
2. mailako kapitala: arauzko doikuntzak	
2. mailako kapitala	0
KAPITALA GUZTIRA (Kapitala guztira = 1. mailako kapitala + 2. mailako kapitala)	1.804.776
Kapital-ratioak eta koltxoak	
1. mailako kapital arrunta (arrikuarekiko esposizioaren zenbateko osoaren ehunekoa)	% 21,20
1. mailako kapitala (arrikuarekiko esposizioaren zenbateko osoaren ehunekoa)	% 21,20
Kapitala guztira (arrikuarekiko esposizioaren zenbateko osoaren ehunekoa)	% 21,20
Entitatearen koltxo espezifikoen eskakizunak (*) (*) 1. mailako kapital arruntaren eskakizuna, 92. artikulua 1. ataleko a) letran xedatutakoari jarraikiz, eta kapitalari eusteko koltxoaren eskakizunak, gehi zikloen aurkako kapitalaren koltxoia, gehi arrisku sistemikoaren ondoriozko koltxoia, gehi garrantzi sistemikoko entitateentzako koltxoia, arrikuarekiko esposizioaren zenbatekoaren ehunekotan adierazia.	% 7,000
Horietatik: kapitalari eusteko koltxoaren eskakizuna (*)	% 2,500
Kapital-koltxoaren eskakizunei erantzuteko eskuragarri dagoen 1. mailako kapital arrunta (arrikuarekiko esposizioaren zenbateko osoaren ehunekoa)	% 21,20
Kenketa-atalaseen azpiko zenbatekoak (arrikuarekiko haztatu aurretik)	
Entitateak finantza-sektoreko erakundeetan zuzenean eta zeharka duen kapitala, horietan inbertsio nabarmenik ez duenean (% 10eko atalasetik beherako zenbatekoa, posizio labor onargarriak kenduta)	17.424
Finantza-sektoreko erakundeek zuzenean eta zeharka 1. mailako kapital arrunteko tresnak edukitzea, Entitateak horietan inbertsio esanguratsuren bat duenean (% 10eko atalasetik beherako zenbatekoa, posizio labor onargarriak kenduta)	139.793
Denbora-aldeek eragindako geroratutako zergen ondoriozko aktiboak (% 10eko atalasetik beherako zenbatekoa, zerga lotungatiko pasiboak kenduta, baldin eta 38. artikuluko 3. idatz-zatian ezarritako baldintzak betetzen badira)	121.682
2. mailako kapitalaren sartutako kreditu-arrikuagatiko doikuntzak, metodo estandarren mendeko esposizioei dagokienez (muga aplikatu aurretik)	0
Kreditu-arrikuagatiko doikuntzak metodo estandarra erabiliz 2. mailako kapitalaren sartzeari buruzko muga	8.040.951
Kapital-tresnak, mailakako eskusio-erabileren menpekoak	
Ez da aplikagarria	

6. taula: Balibide propioei buruzko informazioa.

- b) 1. mailako kapital arrunteko, 1. mailako kapital gehigarriko eta 2. mailako kapitaleko elementuak eta iragazki eta kenkariak berdinkatzea

KONTABILITATE-KAPITALA ETA KAPITAL ERREGULATORIOA BERDINKATZEA	
Osagai konputagarriak	(mila €-kotan)
Kapitala	777.913
Erreserbak	979.389
Balore propioak	-2.081
Egotzitako emaitza	79.685
Dibidenduak eta ordainsariak	
Fondo propioak guztira (Balantze Publikoa)	1.834.906
Balioztapenagatiko doikuntzak	-147.933
Ondare garbia guztira (Balantze Publikoa)	1.686.973
Kontabilitate-perimetroaren eta zuhurtziazkoaren arteko aldeagatiko doikuntzak	2.075
Ondare garbia guztira (Balantze Erreserbatua)	1.689.048
Emaitzen beste banaketa batzuk	-9.784
Balioztapenagatiko doikuntza ez-konputagarriak	190.946
Kaudimenari dagokionez konputagarria ez den ondarea	181.162
Merkataritza-fondoak eta bestelako ukiezinak	-31.546
Etorkizuneko emaitzen mende dauden geroratutako zergen ondoriozko aktiboak	-31.362
Finantzen sektoreko elkarrekiko edukitzadun erakundeetako partaidetza	-2.075
Doikuntzak, zuhurtziazko iragazkiak direla eta	-451
Kenketak guztira	-65.434
CET 1	1.804.776

7. taula: Kapitaleko elementuak berdinkatzea.

- c) 1. mailako kapital arrunteko, 1. mailako kapital gehigarriko eta 2. mailako kapitaleko tresna guztien ezaugarriak eta baldintzak

1. mailako kapital arruntak (CET1ak) osagai hauek ditu:

- Kapital soziala: 777.913 mila €-koa.
- Emaitza onargarriak: 69.901 mila €-koak.
- Erreserbak: 979.389 mila €-koak.
- Balioztapenagatiko doikuntzak: 43.013 mila €-koak.

Ez dago 1. mailako kapital gehigarriko tresnarik, ezta 2. mailako kapital-tresnarik ere.

Entitatearen kapital soziala 777.913 mila €-koa da eta bazkideek (pertsona fisikoek eta pertsona juridikoek) zein bazkide kolaboratzaileek egindako ekarpenek osatzen dute. Bazkide bakoitzaren ekarpenen zenbateko osoak ezin izango du kapital sozialaren % 20 gainditu, pertsona juridikoa denean, eta % 2,5, pertsona fisikoa denean. 2020ko abenduaren 31n, Lagun Aro Entidad de Previsión Social Voluntaria da, zuzenean edo zeharka, Entitatearen kapital sozialean % 10etik gorako partaidetza duen erakunde bakarra: % 15,02koa du (2019an, % 15,10ekoa).

Ekitaldi bakoitzean, ekarpenei aplikatuko zaien interes-tasa proposatzen dio Kontseilu Errektoreak Batzar Nagusiari, horrek onespena eman diezaion. Kreditu Kooperatiben Legeak ezartzen duen araudiaren arabera, interes hori ezin da inoiz izan diruaren legezko interes-tasa baino 6 puntu handiagoa. 2020ko ekitaldian, % 1,25ekoa izan da ohiko ekarpenetarako urteko interesa (2019an % 4,5ekoa).

d) Zuhurtziazko iragazkien, egindako dedukzioen eta deduzitu gabeko elementuen izaera eta zenbatekoa

Ikusi a) idatz-zatia.

e) Arautegi honi jarraikiz fondo propioen kalkuluan erabilitako murriztapenen eta murriztapen horiek aplikatzen zaizkien tresna, zuhurtziazko iragazki eta dedukzioen azalpena

Ikusi a) idatz-zatia.

6. Kapital-eskakizunak

Ondorengo taulan, 2020ko abenduaren 31ko kapital-eskakizunen xehetasuna ageri da, arrisku-motaren arabera sailkatuta.

KAPITAL-ESKAKIZUNAK 2020KO ABENDUAREN 31N		
Arrisku-mota	Arriskuaren arabera haztatutako esposizioa (mila €-kotan)	Eskatutako zenbatekoa (mila €-kotan)
Kredituaren eta kontrako alderdiaren arriskua	7.765.318	621.225
Likidazio- edo entrega-arriskua	0	0
Posizioaren, kanbio-tasaren eta lehengaien arriskua	5.754	460
Eragiketa-arriskua	615.957	49.277
Gastu finko orokorren ondoriozko arriskuarekiko esposizioaren zenbateko gehigarria	0	0
Kredituaren balioztapena doitzearen ondoriozko arriskuarekiko esposizioaren zenbatekoa guztira	124.855	9.988
GUZTIRA	8.511.884	680.951

8. taula: Kapital-eskakizunak arrisku-motaren arabera.

- a) Kreditu-arriskuagatiko gutxieneko baliabide propioen eskakizunen zenbatekoa, metodo estandarren bidez

Caja Laboralak metodo estandarra erabiltzen du kreditu-arriskuagatiko baliabide propioen eskakizunak ebaluatzeko, hau da, haztatutako arrisku-esposizioa % 8z biderkatzen du. Horrela, 621.226 mila €-ko kapital-eskakizuna lortzen da. Beheko taulan, eskakizunak ageri dira, esposizioaren kategoriaren arabera banakatuta.

	ZENBATEKO A (mila €-kotan)
Administrazio zentralak edo banku zentralak	0
Eskualde-administrazioak edo tokiko agintaritzak	0
Sektore publikoko erakundeak	1.599
Garapenerako banku aldeaniztunak	0
Nazioarteko erakundeak	0
Entitateak	28.550
Enpresak	59.990
Txikizkariak	107.421
Ondasun higiezinaren gaineko hipotekez bermatutako esposizioak	286.369
Ez-ordaintzeetako esposizioak	32.323
Bereziki handiak diren arriskuei lotutako esposizioak	12.345
Bonu bermatuak	0
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten erakunde eta enpresen aurreko esposizioak	0
Inbertsio kolektiboko erakundeetako partaidetza edo akzio gisako esposizioak	168
Beste esposizio batzuk	92.122
Errenta aldakorra	339
GUZTIRA	621.226

9. taula: Kreditu-arriskuagatiko baliabide propioen errekerimenduak. Metodo estandarra.

- b) *Kontrako alderdiaren arriskuagatiko eta negoziazio-zorroari dagozkion posizio- eta likidazio-arriskuagatiko gutxieneko baliabide propioen eskakizunen zenbatekoa, kalkulatzeko erabili den metodoa adieraziz*

Negoziazio-zorroari lotutako arriskuei erantzuteko baliabide propioen eskakizunak, metodo estandarren bidez kalkulatuak, nahiko txikiak dira (460 mila €-koak), laburpen-taulan ageri denez.

- c) *Kanbio-tasaren arriskuagatiko gutxieneko baliabide propioen eskakizunen zenbatekoa, kalkulatzeko erabili diren metodoak adieraziz*

Entitateak ez dauka kanbio-tasaren arriskuagatiko baliabide propioen eskakizunik, 3.2.a) Arriskuaren gestioaren prozesuak eta estrategia atalean ezarritako politiken arabera, arrisku horretarako eskakizunek ez baitute inoiz gainditu baliabide propio konputagarri guztien % 2. Muga hori gainditu ez denez, eskakizunok hutsak dira.

- d) *Eragiketa-arriskuagatiko gutxieneko baliabide propioen eskakizunen zenbatekoa, kalkulatzeko erabili den metodoa adieraziz*

Gaur egun, metodo estandarra erabiltzen da eragiketa-arriskua kuantifikatzeko. Modu horretara, 49.277 mila €-ko eskakizuna kalkulatu da.

- e) *Gaur egungo eta etorkizuneko jarduerak estaltzeko barne-kapitala nahikoa ote den ebaluatzeko erabilitako prozeduraren laburpena*

Entitateak aukera sinplifikatua erabiltzen du barne-kapitala ebaluatzeko prozedura gisa, Espainiako Bankuak argitaratutako Kapitalaren Autoebaluazio Prozesuaren Gidak finkatzen duenaren arabera.

Aukera sinplifikatuaren bidez, honela egiten da barne-kapitalaren ebaluazioa: kreditu-arriskuagatiko —titulizatutako posizioen kreditu-arriskua barne hartuta—, merkatu-arriskuagatiko eta eragiketa-arriskuagatiko gutxieneko baliabideen eskakizunak gehitu egiten dira, baita Kapitalaren Autoebaluazio Prozesuan kontuan hartu behar diren gainerako arriskuak ere (kreditu-kontzentrazioaren, likideziaren eta interes-tasen arriskua eta beste arrisku batzuk).

7. Kreditu-arriskuei buruzko informazioa

7.1. Errekerimendu orokorrak

7.1.1. Kreditu-arriskua

a) «Berandutzeko» eta «narriatutako» posizioen definizioak, kontabilitate-eraginetarako

2020ko abenduaren 31n, zirkular hauetan jasotako definizioak erabili ditu Entitateak berankortasuna definitzeko: 1) 2017ko azaroaren 27ko 4/2017 Zirkularra, kreditu-erakundeentzat egindako finantza-informazio publiko eta isilpekoari buruzko arauari eta finantzetako egoera-orrien erduei buruzkoa, eta 2) 2013ko maiatzaren 24ko 1/2013 Zirkularra, Arriskuen Informazio Zentralari buruzkoa. Azken horren helburua hauexek izan ziren: 4/2004 Zirkularra eguneratzea, batez ere haren IX. eranskina, banku-araugintzaren azken garapenetara egokitzeko, FINA arauen kontabilitate-esparruarekiko bateragarritasunari eutsiz.

Titularraren berankortasunagatiko zalantzazko arriskua. *Kategoria horretan sartzen da zor-tresnen zenbatekoa, titularraren eta bermea edozein direlarik ere, baldin eta 90 egunetik gorako antzinatasuneko zenbatekoaren bat (printzipala, interesak edo kontratuz hitzartutako gastuak) mugaeguneratuta badute, salbu eta kobraezintzat sailkatzea badagokie. Emandako bermeak ere kategoria horretan sartuko dira, abalduna berandutzean erori bada abalaturako eragiketan.*

Titular baten eragiketa guztiak kategoria horretan sartuko dira, muga-egunetik zenbatuta 90 egunetik gorako antzinatasuna duten eragiketak kobratzeko dagoen zenbatekoaren % 20 baino handiagoak direnean. Ehuneko hori zehazteko, zenbakitzailean jarriko da berankortasunagatik zalantzazkoak diren eta mugaeguneratutako zenbatekoak dituzten eragiketen liburu-etako zenbateko gordina eta izendatzailean titularrari emandako zor-tresna guztien liburu-etako zenbateko gordina. Horrela kalkulaturako ehunekoak % 20tik gorakoa bada, berankortasunagatiko zalantzazkoetara eramango dira titular horren zor-tresnak nahiz kreditu-arriskua dakarten balantzetik kanpoko esposizioak.

Aktibo narriatuak. *Aktibo narriatutzat joko dira narriatze-ebidentzia argiak dituzten zor-tresnak eta arrisku eta konpromiso kontingenteak, baldin eta, funtsean, ordaingabeak, ez-betetzeak, birfinantzamenduak eta hitzartutako etorkizuneko fluxuak osorik ez berreskuratzeko edo, kapital-tresnen kasuan, kontabilitate-balioa osorik ez berreskuratzeko aukera agerian uzten duten datuak daudenean.*

b) *Kreditu-arrisku orokorratik eta berariazkoetatik egin beharreko doikuntzak zehazteko egokitutako planteamendu eta metodoen azalpena*

Arrisku eta konpromiso kontingenteengatik hornidurak honako hauek dira: Entitateak hirugarren baten obligazioak bermatzeko eragiketak hornitzera bideratutako zenbatekoak. Obligazio horiek, aldiz, emandako berme finantzarioen edo antzekoen

ondorioz, edota konpromiso kontingenteen ondorioz, sortutakoak dira. Zenbateko horiek zehazteko, Espainiako Bankuak 4/2017 EBZn zehazten duen metodoa erabiltzen da.

Kreditu-arriskuaren ondoriozko galeren estaldurak kalkulatzeko, aurrerago zehaztu ditugun irizpideak erabiltzen ditu Taldeak.

Arrisku hautemangarririk gabetzat sailkatutako eragiketei (funtsean banku zentralean, administrazio eta enpresa publikoekin eta finantza-erakundeekin egindakoei eta Europar Batasunekoak edo arriskurik gabekotzat jotako beste herrialde batzuetakoak direnei) % 0ko estaldura-ehunekoa ezartzen zaie, baldin eta zalantzazko eragiketatzat sailkatuta ez badaude, kasu horretan banaka estimatzen baitzaie narriadura.

1) Estalduren banakako zenbatespenak

Hauk dira banakako zenbatespena egiten zaien estaldurak:

i) Banaka nabarmenak diren kreditu-hartzaileen zalantzazko eta zaintza bereziko eragiketen estaldurak. *Taldeak 3 milioi euroko atalasea ezarri du arriskuarekiko guztizko esposizioan, kreditu-hartzaileak nabarmentzat hartzeko.*

ii) *Arrisku-talde homogeen batekoak ez diren zalantzazko eragiketen estaldurak.*

iii) *Berankortasunaren ondorioz edo bestelako arrazoiren bategatik zalantzazkotzat sailkatutako eta arrisku hautemangarririk gabetzat identifikatutako eragiketen estaldurak.*

Estaldura horiek estimatzeko erabiltzen diren irizpideen bidez, analistek hornidura-maila esleitzen dute, bezeroaren egoera zehatzaren eta eragiketaren arabera eta hauek aintzat hartuz:

i) Kutxa-fluxuen sorrera: zordunek beren negozioaren bidez etorkizunean kutxa-fluxuak sortzeko gaitasuna dutenean, eta, aukera dutenean beren jardueraren eta egitura ekonomiko-finantzarioaren bidez zorraren zati bat edo osotasuna ordaintzeko.

ii) Bermeen berreskurapena: zordunek beren negozioarekin kutxa-fluxuak sortzeko gaitasunik ez dutenean, bermeak exekutatzeko dira zorra berreskuratzeko.

Bestalde, banakako zenbatespenerako aintzat hartu beharreko gutxieneko estaldurak hauek izango dira: zalantzazko arriskuarekiko estimazio kolektiboko irizpideak erabiliz aplikatzekoak direnak edo, sustatzaileen sektoreko eragiketen kasuan, 2012ko otsailaren 3ko 2/2012 Errege Lege Dekretuan zehaztutako irizpideei jarraiki ezarri beharrekoak.

2) Estalduren estimazio kolektiboak

Hauek dira zenbatespen kolektiboa egiten zaien estaldurak:

i) Arrisku normalekoen multzoan sailkatutako esposizioak (zaintza bereziko multzoan sailkatutakoak ere barne hartuta); ez dira sartzen Taldearen politikei jarraikiz banakako zenbatespena egingo zaien zaintza bereziko arrisku normalekoen multzoan sailkatutako esposizioak.

Nabarmen izatera heltzen ez diren eta, gainera, zalantzakotzat jo ez diren kreditu-hartzaileentzat parametro jakin batzuk finkatu ditu Taldeak. Horiek gainditzen badituzte, zaintza bereziko arrisku normaltzat sailkatuko dira berehala. Oro har, ez-ordaintzeak 30 egun baino handiagoak eta 90 egun baino txikiagoak izango dira, eta mugaeguneratutako zenbatekoak 300 eurotik gorakoak.

ii) Zalantzakotzat sailkatutako eta estalduren banakako zenbatespenaren bidez ebaluatzen ez diren esposizioak.

Narriadura estimatzeko prozesuan, kreditu-esposizio guztiak hartzen dira aintzat, bai zor-tresnak eta bai balantzetik kanpoko esposizioak. Horrela, bada, indarreko FINA arauetan ezarritako parametroak eta metodologia (aurreikusitako galerarena) eta indarreko gainerako tokiko araudia erabili du Taldeak, eta, Espainiako banku-sektoreko erakundeen batez besteko portaerari buruzko datu eta eredu estatistikoak, FINA arauen esparruarekin erabat bateragarria den erakusten dutenak, oinarritzat harturik, Taldeak bezeroekin dituen balantzeko eta balantzetik kanpoko esposizioen narriaduraren sailkapena eta kalkulua zehazteko erabiltzen dira. Metodologiak, besteak beste, kontzeptu hauek hartzen ditu aintzat: eragiketari dagokion kreditu-arriskuaren segmentua, jasotako berme erreal eta pertsonal eraginkorrak, zordunaren egoera ekonomiko-finantzarioa eta, dagokionean, mugaeguneratutako zenbatekoen antzintasuna.

Kreditu-arriskuagatiko galeren estalduren estimazioetan, higiezin-bermeetatik berreskuratu beharreko zenbatekoa berme horien erreferentzia-balioa doitzearen emaitza izango da; hau da, honako hauek behar bezala jasotzeko doikuntzak eginda: estimazioaren ziurgabetasuna, bermeak exekutatu eta saldu arte izan litzakeen balio-galerak, exekuzio-kostuak, mantentze-kostuak eta salmenta-kostuak.

Berme erreal eraginkorretatik berreskuratu beharreko zenbatekoa zehazteko, Taldeak estimatutako deskontuak aplikatzen ditu horien erreferentziako balioaren gainean. Horretarako, Espainiako banku-sektoreari buruz duen esperientzia eta informazioa hartzen ditu oinarri, FINA arauak eta indarreko gainerako arauak eskatzen duten metodologiari jarraikiz.

- c) *Esposizioen balioa guztira, kontabilitate-konpentsazioak egin ostean eta kreditu-arriskuaren murrizketaren eraginak kontuan hartu gabe, eta esposizioen batez besteko balioa, banakaturako epealdi osoan zehar, esposizioen kategoriak aintzat hartuta*

Hurrengo taulak kreditu-arriskuaren zenbatekoa azalduko du, aktiboen narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak eta -egokitzapenak egin ondoren.

ESPOSIZIOAREN KATEGORIA	(-) AKTIBOEN NARRIADURAREN ONDORIOZKO BALIO-ZUZENKETAK ETA HORNIDURAK (mila €-kotan)	ZUZENKEIEN ESPOSIZIO GARBIA (mila €-kotan)	JATORRIZKO BATEZ BEIEKO ESPOSIZIOA (mila €-kotan)
Administrazio zentralak eta banku zentralak	0	10.986.568	9.903.381
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	0	866.137	931.164
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	0	180.008	176.251
Garapenerako banku aldeaniztunak	0	242.128	242.128
Nazioarteko erakundeak	0	0	0
Instituzioak	-4	939.473	1.072.503
Enpresak	-55.092	1.251.867	1.274.678
Txikizkariak	-44.486	3.167.213	3.163.853
Higiezin bidez bermatutako esposizioak	-14.201	9.819.022	9.776.149
Berandutzeko esposizioak	-247.022	398.702	685.985
Arrisku handiko esposizioak	-9.110	114.062	121.619
Bonu bermatuak	0	0	0
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	0	0
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	0	2.095	1.810
Beste esposizio batzuk	-862	995.602	943.238
Errenta aldakorra	0	4.243	4.886
GUZTIRA	-370.777	28.967.120	28.297.645

10. taula: Kreditu-arriskuarekiko esposizioa, balio-zuzenketa eta hornidurak kenduta.

- d) *Esposizioen banaketa geografikoa, horien kategoriak esparru nabarmenen arabera sailkatuta (esposizioaren garrantzia handia denean, zehaztasun handiagoz)*

Jarraian, Caja Laboralaren urteko kontu indibidualei jarraikiz 2020ko abenduaren 31n kreditu-inbertsioa nolakoa den xehatuko dugu, jarduera-sektorearen eta eremu geografikoaren arabera.

KREDITU-INBERTSIO AREN KATEGORIA	GUZTIRA Kontabilitate-balio gordina (mila €-kotan)	EAE (mila €- kotan)	Nafarroa (mila €- kotan)	Madril (mila €- kotan)	Gainerakoak (mila €-kotan)
Kreditu-erakundeak	2.877.243	57.686	0	2.681.885	137.672
Administrazio publikoak	9.509.109	471.906	5.559	258.769	8.772.875
- Administrazio zentrala	8.706.278	0	0	0	8.706.278
- Gainerakoak	802.831	471.906	5.559	258.769	66.597
Beste finantza-erakunde batzuk	122.702	56.512	1.454	53.358	11.378
Sozietate ez-finantzarioak eta enpresaburu indibidualak	3.002.058	1.855.716	299.325	223.383	623.634
eraikuntza eta higiezinaren sustapena	61.412	42.784	1.922	3.882	12.824
- Obra zibileko eraikuntza	112.861	77.578	7.311	15.458	12.514
- Gainerako helburuak	2.827.785	1.735.354	290.092	204.043	598.296
Enpresa handiak	524.730	344.665	45.377	62.822	71.866
ETEak eta enpresaburu indibidualak	2.303.055	1.390.689	244.715	141.221	526.430
Gainerako etxeak eta FZIAGEak	10.765.621	6.232.409	1.230.109	523.825	2.779.278
- Etxebizitzak	10.013.187	5.711.685	1.147.349	509.438	2.644.715
- Kontsumoa	413.333	256.677	50.777	10.547	95.332
- Beste helburu batzuk	339.101	264.047	31.983	3.840	39.231

11. taula: Kreditu-inbertsioaren banaketa geografikoa.

- e) Esposizioen kokapena, sektorearen edo kontrako alderdiaren arabera eta esposizioen kategoria aintzat hartuz, bereziki ETE-en esposizioa zehatzuz (dagokionean, zehaztasun handiagoz)

ESPOSIZIO AREN KATEGORIA	JATORRIZKO ESPOSIZIOA	Horretan: EIE-ena
	(mila €-kotan)	(mila €-kotan)
Administrazio zentralak eta banku zentralak	10.986.568	
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	866.137	
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	180.008	
Garapenerako banku aldeaniztunak	242.128	
Nazioarteko erakundeak	0	
Instituzioak	939.477	
Enpresak	1.306.959	607.342
Txikizkariak	3.211.700	1.238.256
Higiezinaren bidez bermatutako esposizioak	9.833.223	
Berandutzeko esposizioak	645.724	
Arrisku handiko esposizioak	123.172	
Bonu bermatuak	0	
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	2.095	
Beste esposizio batzuk	996.464	
Errenta aldakorra	4.243	
GUZTIRA	29.337.898	1.845.598

12.:taula: Esposizioen banaketa, sektore-motaren edo kontrako alderdiaren arabera, ETE-en esposizioa zehatzuz.

Gainera, bezeroentzako kredituaren zenbatekoaren ehunekoa ere erakusten da, jarduera-sektoreen arabera. Caja Laboralak sektore ekonomikoetan duen kreditu-jardueraren kontzentrazio-maila ikus daiteke bertan.

JARDUERA EKONOMIKO SEKTORAK	%
Espainiako administrazio publikoak	% 6,03
Nekazaritza, abeltzaintza, ehiza eta basozaintza, eta arrantza	% 0,58
Industriak	% 5,62
Eraikuntza	% 1,82
Merkataritza eta ostalaritza	% 5,26
Garraioak eta komunikazioak	% 1,67
Beste zerbitzu batzuk	% 4,44
Partikularrentzako kredituak:	% 74,59
Sailkatu gabe	% 1,41
Balioztapenagatiko doikuntzak	-% 2,02
Beste sektore ez-egoiliar batzuk	% 0,18
Gainerako aktiboak	% 0,43
GUZTIRA	% 100,00

13. taula: Bezeroentzako kreditu-ehunekoaren xehetasuna, jarduera-sektorearen arabera.

- f) *Esposizio guztien hondar-epemugaren arabera banakapena, esposizio-mota aintzat hartuta (dagokionean, zehaztasun handiagoz)*

Taula honetan, kreditu-arriskuarekiko esposizioa zenbaterainokoa izan den azaltzen da, denbora-leiho nabarmen bakoitzaren hondar-epemugaren arabera banakatuta:

ESPOSIZIOAREN KATEGORIA	≤ 1 urte (mila €-kotan)	≤ 3 urte (mila €-kotan)	≤ 3 urte (mila €-kotan)	> 5 urte (mila €-kotan)
Administrazio zentralak eta banku zentralak	134.918	11.156	164.012	556.051
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	129.990	5.751	2.860	41.407
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	44.021	92.164	105.942	1
Garapenerako banku aldeaniztunak	0	0		
Nazioarteko erakundeak	462.523	11.654	101.616	363.684
Instituzioak	314.547	249.270	488.461	254.681
Enpresak	803.266	464.690	816.460	1.127.284
Txikizkariak	13.746	78.973	158.742	9.581.762
Higiezin bidez bermatutako esposizioak	82.041	66.556	128.264	368.863
Berandutzeko esposizioak	10.004	20.993	2.565	89.610
Arrisku handiko esposizioak	0	0		
Bonu bermatuak	0	0		
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	0	0	2.095
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	330.991	38.661	21.480	605.332
Beste esposizio batzuk		0	0	4.243
GUZTIRA	2.326.047	1.039.868	1.990.402	12.995.013

14. taula: Esposizioen xehetasuna, hondar-epemugaren arabera.

g) Elementu hauen balioa, sektoreen edo kontrako alderdi nabarmenen arabera:

- i. Esposizio narriatuak eta berandutzeko esposizioak (bereizita)
- ii. Kreditu-arrisku orokorraren eta berariazkoaren ondoriozko doikuntzak
- iii. Kreditu-arrisku orokorraren eta berariazkoaren ondoriozko doikuntzengatiko zuzkidurak erreferentziazko epealdian

ESPOSIZIOAREN KATEGORIA	JATORRIZKO ESPOSIZIOA		ESPOSIZIO NARRIATUAK (mila €-kotan)	BERANDUTZEKO ESPOSIZIOAK (mila €-kotan)	(-) BALIO-ZUZENKETAK ETA HORNIDURAK (mila €-kotan)
	(mila €-kotan)	%			
Administrazio zentralak eta banku zentralak	10.986.568	% 37,45	-	-	0
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	866.137	% 2,95	-	-	0
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	180.008	% 0,61	-	-	0
Garapenerako banku aldeaniztunak	242.128	% 0,83	-	-	0
Nazioarteko erakundeak	0	% 0,00	-	-	0
Instituzioak	939.477	% 3,20	-	-	-4
Enpresak	1.306.959	% 4,45	-	-	-55.092
Txikizkariak	3.211.700	% 10,95	-	-	-44.486
Higiezin bidez bermatutako esposizioak	9.833.223	% 33,52	-	-	-14.201
Berandutzeko esposizioak	645.724	% 2,20	305.041	340.683	-247.022
Arrisku handiko esposizioak	123.172	% 0,42	-	-	-9.110
Bonu bermatuak	0	% 0,00	-	-	0
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	% 0,00	-	-	0
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	2.095	% 0,01	-	-	0
Beste esposizio batzuk	996.464	% 3,40	-	-	-862
Errenta aldakorra	4.243	% 0,01	-	-	0
GUZTIRA	29.337.898	% 100,00	305.041	340.683	-370.777

15. taula: Esposizio narriatuaren eta doikuntzen xehetasuna.

h) Esposizio narriatuaren eta berandutzeko esposizioaren balioa, eremu geografikoen arabera

Ondoren, ez-ordaintzeekiko esposizioaren eta dagozkion horniduren xehetasuna azaltzen da, Euskal Autonomia Erkidegoa eta gainerakoak bereizita.

EREMU GEOGRAFIKOA	EZ-ORDAINTZEKIKO ESPOSIZIOA (mila €-kotan)	(-) AKTIBOEN ETA HORNIDUREN NARRIADURAREN ONDORIOZKO BALIO-ZUZENKETAK (mila €-kotan)
EAE	316.825	156.896
Gainerakoak eta esleituak	328.899	90.126
GUZTIRA	645.724	247.022

16. taula: Ez-ordaintzeekiko esposizioaren banaketa, eremu geografiko nabarmenen arabera.

i) Esposizio narriatuarentako kreditu-arrisku orokor eta berariazkoagatiko doikuntzen aldaketak berdinkatzea, irekierako saldoak, kreditu-arriskuagatiko doikuntzak, zuzkitutako kopuruak eta itxierako saldoak zehaztuz

Epealdi horretan, Talde Bateratuaren kreditu-inbertsioen zorroa osatzen duten produktuetan, saltzeko prest dauden finantza-aktiboen zorroan eta salgai dauden aktibo ez-arruntetan izan diren aldaketen ondorioz gertatu dira aktiboak eta hornidurak narriatzearen ondoriozko balio-zuzenketetan egindako aldaketak, bai eta arrisku eta konpromiso kontingenteengatiko hornidurak ere. Horiek guztiak aurretik deskribatu diren metodoak erabiliz erregistratzen dira¹.

	AKTIBOAK NARRIATZEAGATIKO ZUZENKETAK	ARRISKU ETA KONPROMISO KONTINGENTEETARAKO HORNIDURAK
	(mila €-kotan)	(mila €-kotan)
AURREKO EKITALDIKO SALDOA (2019-12-31 KOA)	877.451	20.224
IFRS9AREN LEHEN APLIKAZIOA	0	0
EMAITZETAN KARGATZEKO ZUZKIDURA GARBIAK	151.330	15.381
BERRESKURAPENAK	-80.960	-12.167
KOBRAEZINETARA INTSULDATZEA ERATUTAKO FONDOEN KARGURA	-62.837	0
BESTE MUGIMENDU BATZUK	-69	-5
SALDOA 2020-12-31N	884.915	23.433

17. taula: Epealdiko balio-zuzenketen eta horniduren aldaketak.

7.1.2. Kontrako alderdiaren arriskua

- a) Barne-kapitala esleitzeko eta kontrako alderdiaren arriskuari lotutako esposizioei mugak ezartzeko erabiltzen den metodologiaren azalpena

Kontrako alderdiaren arriskurako barne-kapitala esleitzeko, prozedura sinplea erabiltzen du Talde Bateratuak. Horrek esan nahi du ez dagoela alderik arrisku horretarako gutxieneko baliabide propioen eskakizunen eta barnean esleitutako kapitalaren artean. Dentro del Grupo Consolidado, la Entidad que está afectada por este riesgo es Caja Laboral.

En Caja Laboral, en el ámbito de Tesorería y Mercado de Capitales se establecen límites a las exposiciones a riesgo de contraparte de acuerdo a un procedimiento basado en un sistema de ratings y filtros.

- b) Berme errealen eraginkortasuna ziurtatzeko eta arrisku hori estaltzeko narriaduraren ondoriozko balio-zuzenketak ezartzeko politiken azalpena

Ikusi 7.2.2. atala.

¹ Ikusi 3.1. Kreditu-arriskua.

- c) *Korrelazioak daudelako kontrako eraginak gertatzeko arriskuaren inguruko politiken deskribapena*

Bai Kapitalaren autoebaluazio-prozesuan, bai Gestio Planean eta Plan Estrategikoan, Entitatearen arriskueta eragina izan lezaketen kontrako agertoki ugari aurreikusten dira. Horietan ere korrelazioak hartu dira aintzat kreditu-arriskuari eta merkatu-arriskuari dagokienez.

- d) *Kreditu-kalifikazioa murriztuko balitzaio Entitateak eman beharko lituzkeen berme errealeen eraginari buruzko azalpena*

Entitatearen kreditu-kalifikazioa murriztuko balitz, finantzaketa-kostu handiagoa eta titulizazio-fondoetako gordailutik irtetea baino ez luke ekarriko murrizketa horrek; ondorioz, likidezian baino ez luke izango eraginik, eta eragin ukiezina izango litzateke.

- e) *Deribatuen zorrarako, arrazoizko balio positibo gordina, konpentsazio-akordioaren eraginak, jasotako bermeak eta konpentsazioaren ondorengo kreditu-arriskuarekiko esposizioa adieraztea*

Hurrengo idatz-zatian, Talde Bateratuaren kontrako alderdiaren arriskuarekiko esposizioaren zenbatekoak azalduko dira, banakatuta:

	ZENBATEKOA (mila €-kotan)
ARRAZOIZKO BALIO POSITIBO GORDINA	142.203
Horretatik, addon	56.642
(-) KONPENTSAZIO-AKORDIOEN ERAGINA	0
KREDITU-ESPOSIZIOA KONPENTSAZIOAREN ONDOREN	142.203
(-) JASOTAKO BERMEAK	-121.956
Horretatik, addon	0
DERIBATUETAKO KREDITU-ESPOSIZIOA	20.247

18. taula: Kontrako alderdiaren arriskuarekiko esposizioa.

- f) *Esposizioaren balioa, CRR Erregelamenduko hirugarren zatiaren II. tituluko 6. kapituluaren 3.etik 6.era bitarteko ataletan adierazi diren metodoetatik edozein erabiliz*

Esposizioaren zenbatekoa, ezarri beharreko araudian oinarrituz erabilitako kalkulu-metodoen arabera banakatuta:

	ZENBATEKO A (mila €-kotan)
JATORRIZKO ARRISKUAREN METODOA	0
MERKATUKO PREZIOETAN BALIOZTATZEKO METODOA	142.203
METODO ESTANDARRA	
BARNE-EREDUEN METODOA	0
GUZTIRA	142.203

19. taula: Zenbatekoak balioztapen-metodoaren arabera.

- g) *Kreditu-deribatuen estalduren zenbateko nozionala eta gaur egungo kreditu-arriskuaren banaketa, kreditu-arriskuarekiko esposizioaren kategorien arabera*

Ez da aplikagarria.

- h) *Kreditu-deribatuen eragiketen zenbateko nozionala, eragiketok erabilitako kreditu-deribatuen arabera sailkatuta eta Entitatearen kreditu-zorrorako erabilitako kreditu-deribatuetan eta bitartekaritza-jardueretan erabilitako kreditu-deribatuetan banakatuta*

Ez da aplikagarria.

7.2. Errekerimendu osagarriak

7.2.1. Metodo estandarra

- a) *Izendatutako kanpoko kalifikazio-agentzien (KKAen) eta esportazio-krediturako agentzien izenak eta, behar denean, edozein aldaketaren arrazoiak*

Kreditu-arriskuagatiko gutxieneko eskakizunak kalkulatzeko, KKA hauek erabili dira arrisku-haztapenak esleitzeko, kreditu-arriskurako metodo estandarren arabera: Standard & Poors, Moody's eta Fitch.

- b) *Esportaziorako kreditu-agentzia edota KKA bakoitza zer motatako esposizioetan erabiltzen den*

Gaur egun, finantza-erakundeetarako, errenta finko publiko nahiz pribaturako, administrazio zentraletarako eta enpresetarako erabiltzen dira KKAen kalifikazioak.

- c) *Jaulkipenen eta jaulkitzaileen kreditu-ebaluazioak negoziazio-zorroan agertzen ez diren elementuetara transferitzeko erabilitako prozesuaren azalpena*

Entitateak metodo estandarra erabiltzen du kreditu-kalifikazioak esleitzeko; beraz, ez dago kreditu-ebaluazioen transferentziarik negoziazio-zorroan sartuta ez dauden eta kalifikazio propiorik ez duten elementuetara.

- d) *Esportaziorako kreditu-agentzia edo KKA bakoitzaren kanpoko kreditu-kalifikazioa 2. kapituluko II. tituluaren hirugarren zatian agindutako kreditu-kalitatearen maila lotzea*

Entitateak metodo estandarra erabiltzen du kreditu-kalifikazioak esleitzeko; beraz, ez dago loturatik CRR Erregelamenduaren 2. kapituluko II. tituluaren hirugarren zatian agindutako kreditu-kalitatearen mailekin.

e) *Bigarren kapituluko II. tituluaren hirugarren zatian agindutako kreditu-kalitatearen mailei lotutako esposizioen balioak, kreditu-arriskuaren murrizketaren aurretik eta ondoren*

ESPOSIZIOAREN KATEGORIA	ESPOSIZIOA (mila €-kotan)	ARINTZAILEAK EZARRI ONDOKO ESPOSIZIOA (mila €-kotan)	ALDAKUNTZA
Administrazio zentralak eta banku zentralak	10.986.568	11.366.967	% 3,46
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	866.137	880.893	% 1,70
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	180.008	169.143	-% 6,04
Garapenerako banku aldeaniztunak	242.128	318.982	% 31,74
Nazioarteko erakundeak	0	0	
Instituzioak	939.477	1.209.244	% 28,71
Enpresak	1.306.959	1.020.096	-% 21,95
Txikizkariak	3.211.700	2.531.983	-% 21,16
Higiezin bidez bermatutako esposizioak	9.833.223	9.818.701	-% 0,15
Berandutzeko esposizioak	645.724	381.434	-% 40,93
Arrisku handiko esposizioak	123.172	111.594	-% 9,40
Bonu bermatuak	0	0	
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	0	
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	2.095	2.095	% 0,00
Beste esposizio batzuk	996.464	995.602	-% 0,09
Errenta aldakorra	4.243	4.243	% 0,00
GUZTIRA	29.337.898	28.810.977	-% 1,80

20. taula: Arintze-tekniken eragina esposizioan.

7.2.2. Kreditu-arriskua murrizteko teknikak

a) *Balantze barruko eta kanpoko partidak konpentsatzeko politikak eta prozesuak, eta Entitateak horiek zenbateraino erabiltzen dituen*

Entitatearen konpentsazio-politikak deribatuekiko eragiketen inguruak dira batez ere, eta konpentsazio-akordio edo *netting* (ISDA) gisa edo akordio kolateral (CSA) gisa aurkezten dira.

Kompentsazio-akordioetan, konpentsatu egiten dira Entitateak kontrako alderdi jakin batekin aurkezten dituen eragiketa guztien merkatu-balioak, bai positiboak eta bai negatiboak. Akordio kolateraletan, berriz, alderdi sinatzaileak gordailu bat egin behar du, berme gisa, eragiketaren merkatu-balioa handiagoa denean hitzartutako arriskuaren atalasea baino. Bi kasuetan arriskua murrizten da, dela esposizioa txikitu delako, dela bermea handitu delako.

b) *Berme errealak gestionatzeko eta balioztatzeko politikak eta prozesuak*

Espanian kokatutako aktiboetarako, indarreko araudiarekin bat datozen irizpideak erabiltzen ditu Taldeak, berme errealak balioztatzeko. Zehazki, balioztapenen hornitzaileak hautatu eta kontratatzekeo Taldeak erabiltzen dituen irizpideen xedea da horien independentzia eta balioztapenen kalitatea bermatzea. Guztiak ere Espainiako Bankuaren Tasazio Sozietateen Erregistro Berezian erregistratutako tasazio-sozietate eta -agentziak dira, eta balioztapenak egiteko irizpideak ECO/805/2003 Aginduan, ondasun higiezinak eta eskubide jakin batzuk finantza-xede jakin batzuetarako balioztatzeko arauen gainekoan, daude ezarrita.

Kreditu-eragiketen higiezin-bermeak eta higiezinak eurak eragiketa egiten denean tasatzen dira (azken horiek, erosketa, esleipen edo ordainean emate bidez), eta aktiboaren balioa nabarmen erortzen denean. Era berean, Espainiako Bankuaren 4/2004 Zirkularrak ezartzen dituen eguneratze-irizpideak erabiltzen dira; horien artean nabarmentzen da urtean behin zalantzazko arriskuak eta esleitutakoak eguneratzea.

c) *Entitateak onartzen dituen berme errealen mota nagusien azalpena*

Berme errealik gehienak etxebizitzaren finantzaketari lotutako hipotekei dagozkie, eta Entitatearen inbertsio-jardueraren 2/3 ingurukoak dira. Gainera, berme erreal gisa erabiltzen dira, halaber, diru-gordailuak, balore higigarriak, lurzoruen eta etxebizitzak ez diren higiezinak (merkataritzako lokalen, landa-finken, industria-pabiloien eta abarren) gaineko berme errealak, aseguru-polizak...

d) *Kreditu-deribatuetako bermatzaileen eta kontrako alderdien mota nagusiak, eta horien kaudimena*

Gaur egun, Entitateak ez dauka estaldurako CDSrik.

e) *Ezarrিতako kreditu-arriskuaren murrizketaren barruko kreditu- edo merkatu-arriskuen kontzentrazioei buruzko informazioa*

Gaur egun, Entitateak arriskua murrizteko darabilen teknikaren barruan ez dago kreditu- edo merkatu-arriskuaren kontzentrazioirik.

f) *Esposizioaren kategoria eta berme-mota bakoitzerako estalitako esposizioaren guztizko balioa, balantze barruko eta kanpoko partiden arteko konpentsazioaren ondoren eta hegakortasun-doikuntzak ezarri ondoren, berme-mota hauen arabera:*

- i. *Finantza-berme onargarriak*
- ii. *Beste berme erreal onargarri batzuk*

Jarraian, baliabide propioen eskakizunak kalkulatzeko erabiltzen diren arintze-teknikak azalduko ditugu:

ESPOSIZIOAREN KATEGORIA	FINANTZA-BERME O NARGARRIAK (mila €-kotan)	HEGAKORTASUN- DOIKUNTZAK (mila €-kotan)
Administrazio zentralak eta banku zentralak	0	0
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	0	0
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	0	0
Garapenerako banku aldeaniztunak	0	0
Nazioarteko erakundeak	0	0
Instituzioak	121.956	0
Enpresak	6.121	120
Txikizkariak	27.194	402
Higiezin bidez bermatutako esposizioak	0	0
Berandutzeko esposizioak	432	1
Arrisku handiko esposizioak	440	60
Bonu bermatuak	0	0
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	0
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	0	0
Beste esposizio batzuk	0	0
Errenta aldakorra	0	0
GUZTIRA	156.143	583

21. taula: Ezarritako finantza-bermeen zenbatekoa.

g) *Esposizioaren kategoria bakoitzerako estalitako esposizioaren guztizko balioa, balantze barruko eta kanpoko partidak konpentsatu ondoren, berme pertsonalen edo kreditu-deribatuen arabera*

ESPOSIZIOAREN KATEGORIA	BERME PERTSONAL O NARGARRIAK (mila €-kotan)	KREDITU-DERIBATUAK (mila €-kotan)
Administrazio zentralak eta banku zentralak	0	0
Eskualde-administrazioak eta tokiko agintaritzak	0	0
Sektore publikoko entitateak eta irabazi-asmorik gabeko beste erakunde batzuk	13.219	0
Garapenerako banku aldeaniztunak	0	0
Nazioarteko erakundeak	0	0
Instituzioak	0	0
Enpresak	225.651	0
Txikizkariak	608.036	0
Higiezin bidez bermatutako esposizioak	321	0
Berandutzeko esposizioak	16.836	0
Arrisku handiko esposizioak	2.029	0
Bonu bermatuak	0	0
Epe laburreko kreditu-sailkapena duten instituzio eta enpresen aurreko esposizioak	0	0
Inbertsio kolektiboko erakundeen (IKE-en) esposizioa	0	0
Beste esposizio batzuk	0	0
Errenta aldakorra	0	0
GUZTIRA	866.092	0

22. taula: Berme pertsonalen eta ezarritako kreditu-deribatuen zenbatekoa.

8. Negoziazio-zorroaren merkatu-arriskuari buruzko informazioa

8.1. Errekerimendu orokorrak

a) *Negoiazio-zorroaren merkatu-arriskuari dagokionez, Zirkular honi lotutako negoziazio-zorroaren eta CRR Erregelamenduan zehazten den negoziazio-zorroaren artean dauden aldeak*

Negoiazio-zorroari dagokionez, Entitateak bereizi egiten ditu kontabilitate-xedea eta kaudimen-xedea; EBZ 4/2017aren eta CRR Erregelamenduaren arabera daude definituta, hurrenez hurren.

Bereizketaren oinarria hauxe da: kaudimen-xederako, epe laburrean saltzeko gestionatzen den zorroa da negoziazio-zorroa, eta altxortegiko *trading*aren gestio-esparruari dago lotuta. Kanpo gelditzen dira, besteak beste, pasiboko estaldura-eragiketak, kasu batzuetan kontabilitateko negoziazio-zorroan sartzen baitira.

b) *Posizio-arriskuagatiko, likidazio- eta entrega-arriskuagatiko, eta negoziazio-zorroaren kredituaren eta aurkako alderdiaren arriskuagatiko gutxienerako baliabide propioen eskakizunen zenbatekoa*

Merkatu-arriskuagatiko gutxienerako baliabide propioen eskakizunen xehetasuna emango dugu segidan, negoziazio-zorroari lotutako arrisku-mota bakoitzaren arabera. Ez dago beste arriskuagatiko eskakizunik.

	ERREKERIMENDUA (mila €-kotan)
Errenta finkoko zorroaren posizio-arriskua	233
Akzioetako eta partaidetzetako posizio-arriskua	227
Inbertsio kolektiboko erakundeetako partaidetzen arriskua	0
Lehengaietako posizioagatiko arriskua	0
Kredituaren eta kontrako alderdiaren arriskua	0
GUZTIRA	460

23. taula: Baliabide propioen eskakizunak negoziazio-zorroan. Metodo estandarra.

9. Likidezia-arriskuari buruzko informazioa

9.1. Errekerimendu orokorrak

Likidezia-arriskuak bi definizio ditu:

Fondoan likidezia-arriskua: Entitate Nagusia gai ez izatea egungo eta etorkizuneko aurreikusitako eta ezusteko kutzako fluxuei eta ordainketa-obligazioen ondoriozko berme-ekarpenei eraginkortasunez erantzuteko, eguneroko jardunari edo finantza-egoerari kalterik eragin gabe.

Merkatuko likidezia-arriskua: merkatuan sakontasunik ez izatearen edo distortsioak egotearen ondorioz finantza-erakunde nagusiek posizio bat merkatuko prezioetan konpentsatu edo desegiteko gaitasunik ez izateari egiten dio erreferentzia.

Entitate Nagusiak helburu estrategikotzat jo izan du, beti, likidezia; ondorioz, sistematikoki kudeatu eta kontrolatu izan du, azken bi hamarkadetan. Testuinguru horretan, Likidezia-arriskuaren inguruko politika eta prozeduren eskuliburua du LABORAL Kutxak, Kontseilu Errektoreak onartuta. Eskuliburu horrek, Basileako Banku Ikuskaritzako Batzordearen «Likidezia-arriskua egoki kudeatzeko eta gainbegiratzeko printzipioak» (2008ko iraileko dokumentua) betetzeaz gain, hainbat likidezia-helburu ez ezik, alerta-mailak eta jarduketa-protokoloak jasotzen dituen kontingentzia-plana ere finkatzen du. Egoera horretan, aipatzekoa da, halaber, Entitate Nagusiak Arriskuarekiko Grinaren Esparrua sortu zuela 2015ean. Baimentze- eta hobetze-prozesu sistematikoa ezartzen zaio, eta, bertan, likidezia-arriskuaren funtsezko adierazle batzuetarako grinaren eta tolerantziaren atalaseak jaso dira. Bestalde, *Recovery Plana* ere egin zuen, likidezia-krisietarako alerta-mailak eta jarduketa-protokoloak eguneratzeko.

Prozeduretan ezarritako eginkizunetan sakonduz, likideziaren kudeaketak kontrol-sistema bat du euskarri. Horren bidez, batetik, funtsezko zenbait adierazletarako mugak eta aurreko adierazleentarako edo aparteko beste batzuetarako epe ertainerako hileko likidezia-helburuak ezartzen dira eta, bestetik, muga eta helburu horiek zenbateraino bete diren sistematikoki kontrolatu. Muga eta helburu horiek finantzaketa-plan baten bidez kontrolatzen dira. Hilean behin eguneratzen da eta inbertitzeko moduko baliabideen, kreditu-inbertsioaren eta handizkako finantzaketaren bilakaerari buruzko aurreikuspenak jasotzen ditu —aurreikuspenok mugen eta helburuen xede diren adierazleen bilakaera zehazten dute—. Horrela, Aktiboen eta Pasiboen Batzordeak (APBk) aukera du epe ertainean adierazle horiei eta likideziari aurreikusten zaien bilakaerari buruzko informazioa eguneratuta izateko etengabe. Horrela, agregatuen bilakaeran likidezian eragiten duten desorekak zuzentzeko ekintzak bidera ditzake APBk, behar adinako aurrerapenez. Likidezia-helburuen artean, aktibo likido erabilgarriak eta hainbat likidezia-ratio daude, LCR ratioa barne hartuta. 2020ko ekitaldi ixtean, Entitate Nagusiak maila oso altua du bertan; izan ere, aise bete du arautzaileak 2018ko urtarrilaren 1erako ezarritako muga.

Zehazki, 2020ko itxieran honako hauek ditu Entitate Nagusiak:

- % 466ko LCR ratioa.
- *Haircutak* aplikatu ostean, 5.813 milioi euroko aktibo likido deskontagarriak (eta erabilgarriak) Europako Banku Zentralean (EBZn), ezusteko kontingentzietan aurre egiteko. Zenbateko horretatik, 1.374 milioi euro EBZren polizan daude eskuragarri, eta 4.439 milioi euro EBZko aktibo hautagarriak dira, pignorazioaren bidez eskuratzeko modukoak. Entitate Nagusiak likidezia-maila garbi positiboari eutsi dio urtean zehar. Beste alde batetik, 2020ko ekainean Entitate Nagusiak 1.680 milioi euro eskuratu zituen EBZren TLTRO III epe luzerako finantzaketa-eragiketen esparruan. Eragiketa horiek, ordea, ez dute likidezia-handitzerik ekarri, kolaterala pignoratuz eskuratu baitziren.
- Horrez gain, Entitate Nagusiak 679 milioi euro ditu gutxi gorabehera EBZn aktibo likidoetan, *haircutik* gabe. Aktibo horiek ez dira deskontagarriak, baina erraz bihur daitezke likidezia.
- 2.623,7 milioi euroko saldoa, Espainiako Bankuko kontu korrontean; horietatik 212,7 milioi euro kutxa-koefizienteari dagozkio.
- % 64ko Loan to Deposits ratioa.
- Entitate Nagusiak zuhurtasun-politika erabili duen handizkako finantzaketa:

2.305 milioi euroko zenbatekoa bildu du, balantze osoaren % 8koa. Kopuru horretan sartuta daude merkatutako zedulak eta EBZtik jasotako dirua, eta ez daude sartuta autozorrerako zedulak, titulizazioak eta KOI finantzaketa, horien muga-eguneko fluxuak lotuta baitaude finantzatzen dituzten aktiboei dagozkienekin.

Finantzaketa-iturrietan dibertsifikazioa erabili du. Horrela, Caja Laboralak honako hauek ditu, ekitaldiaren itxieran: 625 milioi euroren hipoteka-zedulen jaulkipenak (autozorrotza kanpo utzita) eta EBZtik hartutako dirua (TLTRO III), 1.680 milioi euro alegia (32. oharra). Bestalde, Entitate Nagusiak 93 milioi euroko finantzaketa du merkatuan, hipoteka-partaidetzak titulizatzearen bidez (Entitate Nagusiak berak eskuratutako bitartekak deskontatuta), bai eta KOIk bitartekotutako 5 milioi euroko finantzaketa ere. Dena den, lehen esan dugunez, ez KOI finantzaketak ez titulizazioek ez dute muga-egunean birfinantzatzeko premiarik.

Muga-egunetan dibertsifikazioa erabili du. Horrela, hipoteka-zedulak 2021eko maiatzean sortzen dira, eta EBZtik jasotakoa 2023ko martxoan mugaeguneratzea dago aurreikusita.

Ondorioz, epe ertainerako likidezia-beharrak behar bezala estalita daude, finantzaketa-gaitasunen bidez.

10. Eragiketa-arriskuari buruzko informazioa

a) *Eragiketa-arriskuagatiko gutxieneko baliabide propioen eskakizunak kalkulatzeko erabilitako metodoak*

Eragiketa-arriskuagatiko gutxieneko baliabide propioen eskakizunak kalkulatzeko, metodo estandarra erabiltzen da, eta hori erabiltzeko baimen-eskaera guztiak egin dira. Metodo horren arabera, kapital-eskakizunak zehazteko, azken 3 ekitaldietako sarrera nagusien batez bestekoa hartuko da aintzat. Sarrerok lortzeko, berriz, emaitza-kontuko epigrafe hauek gehitu behar dira:

- Interesak eta antzeko errendimenduak
- Interesak eta antzeko kargak
- Kapital-tresnen errendimenduak
- Jasotako komisioak
- Ordaindutako komisioak
- Finantza-eragiketen emaitza garbia
- Beste ustiapen-produktu batzuk

Sarrera nagusiak arauak ezartzen dituen negozio-lineetara bideratu behar dira, arrisku horren ondoriozko baliabide propioen eskakizunak zehazten dituzten haztapen-koefizienteak aplikatu ahal izateko.

2020ko abenduaren 31n, 48.581 mila euroko eskakizunak kalkulatu dira baliabide propioetan.

ERABILITAKO METODOA	GUTXIENEO BALIABIDE PROPIOAK (mila €-kotan)
Metodo estandarra	49.277

24. taula: Posizio-arriskuagatiko baliabide propioen eskakizunak. Metodo estandarra.

b) *Entitateak erabiltzen baditu, 312. artikuluko 2. idatz-zatian aipatzen dituen neurketa-metodo aurreratuak deskribatzea, bai eta Entitateak erabilitako kalkulu-metodologian kontuan hartzen diren barne- eta kanpo-faktoreak ere, eta, batzuk erabiltzen badira soilik, erabilitako metodoen irismena eta estaldura*

Ez da aplikagarria.

11. Negoziazio-zorroan agertzen ez diren errenta aldakorreko esposizioak

a) *Esposizioak helburuen arabera bereiztea, bereziki gainbalioetarako eta harreman nahiz arrazoi estrategikoetarako, eta kontabilitate-teknikak eta balorazio-metodologiak azaltzea*

«Beste emaitza global batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arrazoizko balioak» zorroan, 2 baldintza hauek betetzen dituzten tresnak sartzen dira:

- Erabiltzen den negozio-ereduan finantza-aktiboek eustea, kontratuzko eskudiru-fluxuak jasotzeko asmoz.
- Kontratuzko baldintzek eskudiru-fluxuak sorraraztea data jakin batzuetan; zor den printzipalaren gaineko printzipalaren eta interesen ordainketak dira soilik (PIOS testa: printzipalaren eta interesen ordainketa soilik).

Finantza-aktiboak arrazoizko balioarekin balioztatzen dira. Salbuespenak: finantza-aktiboak amortizatutako kostuan; baterako negozioetan eta elkartuetan egindako inbertsioak; ondare-tresna horiek azpiko aktibotzat dituzten eta beroriek emanez likidatzen diren finantza-tresna deribatuak.

Finantza-aktibo batek egun jakin batean duen arrazoizko balioa da, egoki informatutako alderdi interesdunek independentziaz egindako transakzioan bata besteari emateko prezioa. Merkatu aktibo batean, hau da, merkatu antolatu, garden eta sakon batean, aktiboak duen kotizazio-balioa da arrazoizko balioa kalkulatzeko biderik garbiena.

Finantza-aktiboak merkatuko preziorik ez duenean, antzeko tresnekin egin diren transakzioetan erabilitakora jotzen da arrazoizko balioa kalkulatzeko, eta, bestela, behar bezala egiaztatutako balioztapen-ereduetara. Orobat, balioztatu nahi dugun aktiboaren bereizgarriak hartu behar dira kontuan, eragiten dioten arrisku-motak batik bat. Halere, garatutako balioztapen-ereduen mugak eta eredu horiek eskatzen dituzten datuen zehaztasun-falta direla eta, gerta liteke modu horretan ateratako arrazoizko balioa bat ez etortzea balioztapen-egunean erosi edo saltzeko izango lukeenarekin.

Arrazoizko balioa behar bezalako objektibotasunez zehaztu ezin zaien beste erakunde batzuen kapitaleko partaidetzak, batetik, eta azpiko aktibotzat tresna horiek dituzten eta horiek entregatuz likidatzen diren finantza-deribatuak, bestetik, eskuratzeko-kostuan jasotzen dira, baina behar denean narriaduragatik izan dituzten galerak kontuan hartuta.

Finantza-aktiboen liburu-irabazien gertatzen diren aldakuntzak, oro har, galdu-irabazien kontu bateratuan kontrapartida jasoz erregistratzen dira. Horretarako, bereizi egiten dira jatorria interesen sortzapenean eta antzeko kontzeptuetan dutenak eta beste arrazoi batzuk dituztenak. Lehenak «Interesen ondoriozko sarrerak» epigrafean jasotzen dira, eta bigarrenak galdu-irabazien kontu bateratuko «Negoziatzeko eutsitako finantza-aktibo eta -pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak», «Negoziatzeko helbururik ez duten, nahitaez arrazoizko balioarekin balioztatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktiboen irabazi edo (-) galera garbiak» edo «Arrazoizko

balioarekin izendatu diren eta emaitzetan aldaketak dituzten aktibo eta pasiboen ondoriozko irabazi edo (-) galera garbiak» epigrafeetan, zenbateko garbian.

Halere, «Beste emaitza global metatu batean aldaketak dituzten finantza-aktiboak arazoizko balioan» epigrafeko tresnen liburuetakozko zenbatekoaren aldakuntzak ondare garbi bateratuko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen dira aldi baterako, baldin eta finantza-aktibo monetarioen kanbio-aldeen ondoriozkoak ez badira. «Beste emaitza global metatu bat» epigrafeko zenbatekoek ondare garbi metatua osatzen dute, harik eta horien jatorri den aktiboari balantze bateratuan baja ematen zaion arte; une horretan, galdu-irabazien kontu bateratuaren kontra ezereztzen dira, eta «Araoizko balioarekin balioztatu ez diren eta emaitzetan aldaketak dituzten finantza-aktibo eta -pasiboei kontuetan baja ematearen ondoriozko irabaziak edo galerak» epigrafean erregistratu (zor-tresnen kasuan) eta «Bestelako erreserbak» epigrafean (ondare-tresnen kasuan).

Estalitako eta kontabilitateko estaldurako partida gisa hartzen diren finantza-aktiboetan, irizpide hauek kontuan izanda erregistratzen dira balioztapen-aldeak:

Araoizko balioaren estalduretan, galdu-irabazien kontu bateratuan jasotzen dira, zuzenean, estalitako arrisku-motari dagokionez estaldura-elementuetan eta estalitako elementuetan gertatzen diren aldeak.

Eskudiru-fluxuen estaldura-eragiketetan eta atzerriko negozioetako inbertsio garbietan eraginkorra ez den zatiaren balioztapen-aldeak galdu-irabazien kontu bateratuan sartzen dira zuzenean.

Eskudiru-fluxuen estalduretan, ondare garbi bateratuko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen dira, aldi baterako, estaldura-elementuen estalduran eraginkorra den zatiaren balioztapen-aldeak.

Atzerriko negozioetako inbertsio garbien estalduretan, ondare garbi bateratuko «Beste emaitza global metatu bat» epigrafean jasotzen dira, aldi baterako, estaldura-elementuen estalduran eraginkorra den zatiaren balioztapen-aldeak.

Azken bi kasu horietan, balioztapen-aldeak ez dira emaitza gisa jasotzen, harik eta estalitako elementuaren galerak edo irabaziak galdu-irabazien kontu bateratuan erregistratzen diren arte edo estalitako elementuaren muga-egunera arte.

- b) Balantzeko balioa, arrazoizko balioa eta, merkatu antolatuetan negoziatutako errenta aldakorrentzat, merkatu-prezioarekiko konparazioa

Ondoren, partaidetzen zenbatekoaren eta negoziazio-zorroan sartzen ez diren beste kapital-tresna batzuen xehetasuna azalduko dugu:

	KONTABILITATE-BALIOA	ARRAZOIZKO BALIOA
	<i>(mila €-kotan)</i>	<i>(mila €-kotan)</i>
PART AIDETZAK	172.261	172.261
KAPITAL-TRESNAK	96.971	96.971
GUZTIRA	269.232	269.232

25. taula: Partaidetzak eta kapital-tresnak. Kontabilitate-balioa eta arrazoizko balioa.

- c) Merkatu antolatuetan negoziatutako errenta aldakorreko eta behar bezain dibertsifikatuak ez diren zorroetan kotizatu gabeko errenta aldakorreko esposizioen motak, izaera eta zenbatekoak

	ZENBATEKOA
	<i>(mila €-kotan)</i>
PART AIDETZAK	172.261
a. Kotizatutakoak	
b. Kotizatu gabeak	172.261
KAPITAL-TRESNAK	96.971
a. Kotizatutakoak	6.838
b. Kotizatu gabeak	90.133
GUZTIRA	269.232

26. taula: Partaidetzak eta kapital-tresnak. Izaeraren arabeko banakatzea.

- d) Epealdiko salmenta eta likidazioetan metatutako irabaziak edo galerak

	ZENBATEKOA
	<i>(mila €-kotan)</i>
Irabaziak	644
Galerak	0
GUZTIRA	644

27. taula: Erreserbetan kontabilizatutako salmenta- edo likidazio-emaitzak.

- e) Egin gabeko irabazi eta galera guztiak, errebaluazioagatiko ezkutuko irabazi eta galera guztiak eta fondo propioetan sartutako zenbateko guztiak

2020ko abenduaren 31n, fondo propioak kalkulatzeko, Caja Laboral Taldeak 43.013 mila € aurkeztu ditu Balioztapenagatiko doikuntzetan.

12. Negoziazio-zorroan sartuta ez dauden posizioetako interes-tasaren arriskuari buruzko informazioa

- a) *Interes-tasaren arriskuaren izaera, funtsezko hipotesia, maileguen aurretiko amortizazioei buruzko hipotesiak eta epemuga-datarik gabeko gordailuen bilakaeraren hipotesiak barne hartuta, eta arrisku horren kalkuluaren maiztasuna*

Entitatearen emaitza-kontuan eta ondare-balioan interes-tasen aurkako mugimendu batek eragin ditzakeen galerekin du zerikusia interes-tasaren arriskuak. Balantzeko arrisku hori ebaluatzeko, Entitateak simulazioa erabiltzen du oinarritzko tresna gisa, eta interes tasen agertoki desberdinetan epe ertainean sor daitezkeen galeren estimazioa egiten du.

Simulazioetan amortizazio aurreratuei buruz jasotzen diren hipotesiak Entitatearen errealitate hurbilaren barne-azterketetan oinarritzen dira. Muga-egun jakinik ez duten gordailuen bilakaeraren hipotesiak egiteko, diru-merkatuen interes-tasetan espero den bilakaera hartzen da kontuan, bai eta Entitatearen negozio-politika eta marjinak ere.

Interes-tasaren arriskua hilean behin kalkulatu da.

- b) *Entitateko administrazio-organoak interes-tasaren gorako edo beheko nahasmenduak aztertzei erabiltzen dituen sarreraren, balio ekonomikoaren edo beste neurri nabarmen batzuen aldakuntza, arrisku hori gestionatzeko metodoaren arabera*

APBk sistematikoki aztertzen du interes-tasaren arriskuaren eragina, eta, kudeaketa aktiboaren bidez, merkatuko interes-tasen bilakaera kaskarrek epe ertainera galdu-irabazien kontuan izan dezaketen eragin negatiboari aurrea hartzen saiatzen da. Erabaki bat edo beste bat hartzeko, simulazioetan oinarritzen da APB. Simulazioek balantzeko eta balantzetik kanpoko egiturazko posizioak aztertzen dituzte, eta interes-tasa ezberdinen aurrean Entitateak epe luzera izango dituen emaitzak neurtzen. Hiru hilean behin, arrisku horren bilakaeraren berri ematen dio zuzendari nagusiak Kontseilu Errektoreari.

Entitate Nagusiak gainbegiralearentzat egiten dituen inpaktu-azterketen arabera, interes-tasek oinarritzko 200 puntu behera eginez gero, marjina gordina % 5,93 inguru txikituko litzateke, lehen urtean. Gainbegiraleak azterketa horiek egiteko ezarritako irizpideak hauek dira: hasierako saldoei eta balantzearen egiturari eustea, interes-tasak merkatu-igurikimenean arabera garatzea, ordainketarik gabeko eta administratutako kontu korranteetarako 5 urteko iraupena finkatzea eta merkatuko interes-tasetarako -1% eta 0% bitarteko zorua ezartzea, hurrenez hurren agerikoen eta 20 urtekoen artean dauden epeetarako.

Balio ekonomikoaren gaineko inpaktuari dagokionez, interes-tasetako oinarritzko 200 puntuko beherakadak 63,4 milioi euroko hazkundera eragingo luke Entitate Nagusiaren balio ekonomikoan, hau da, baliabide propioen % 3,59 ingurukoa. Halaber, magnitude bera handituz gero, 80,7 milioi euroko hazkundera eragingo luke Entitate Nagusiaren balio ekonomikoan, hau da, baliabide propioen % 4,58koa. Ondare-balioa kalkulatzeko, interes-tasaren gaparen atalean aipatu diren irizpide berberak erabili dira. Europako banku guztietarako arau tekniko bateratuak ari da prestatzen EBA (Europako Banku Agintaritza). Estandar horiek 2022ko martxoan argitaratzea aurreikusten da.

13. Palanka-efektuaren ratioak

Palanka-efektuaren ratioak 1. mailako kapitalaren eta esposizio osoaren arteko erlazioa neurtzen du.

Palanka-efektuaren ratioa kalkulatzeko arauak eta informazio-eskakizunak Erregelamenduaren 429. artikuluan daude jasota. Erreferentzia gisa % 3ko maila ezarri da.

2018an osatu zen 1. mailako kapitala zehazteko prozesu iragankorra, eta, beraz, tauletan *Fully-Loaded* informazioa aurkeztuko da hemendik aurrera.

Lehenik eta behin, palanka-efektua kalkulatzeko aintzat hartzen diren aktiboen kontabilitate-berdinkatzea aurkeztuko dugu:

mila €-kotan

Kontabilitate-aktiboak eta esposizioak	Fully Loaded
Aktiboak guztira	27.904.146
Bateratzetik kanpoko doikuntzak	0
Finantza-tresna deribatuen ondoriozko doikuntzak	63.211
Balantzetik kanpoko partiden ondoriozko doikuntzak	510.273
Bestelako doikuntzak	-3.003.050
Esposizioa guztira	25.474.580

28. taula: Palanka-efektuaren ratioari dagozkion kontabilitate-aktiboak berdinkatzea.

Ondoren, ratioen kalkulua azalduko dugu:

Fully Loaded	
Balantze barruko esposizioak	
Balantze barruko partidak	27.504.206
Erregistro Zibilaren Erregelamenduaren 14. ataleko 429 artikulua araberak kanpo utzitako esposizioak	-2.623.689
1. mailako kapitala zehazteko aktibo deduzituen zenbatekoak	-64.983
Balantze barruko esposizioak guztira	24.815.534
Deribatuetarako esposizioak	
Birjartzearen kostua	85.561
Etorkizuneko balizko esposizioagatiko gehikuntzaren zenbatekoa	63.211
Deribatuetarako esposizioak guztira	148.772
BFE-en (baloreak finantzatzeko eragiketen) ondoriozko esposizioak	
Kontrako alderdiaren kreditu-arriskuarekiko esposizioa	0
BFE-erako esposizioak guztira	0
Balantzetik kanpoko beste esposizio batzuk	
Zenbateko nozional gordinarekin balioztatutako balantzetik kanpoko esposizioak	1.342.442
Kreditu-baliokideetara bihurtzeagatiko doikuntzak	-832.169
Balantzetik kanpoko beste esposizio batzuk	510.273
Kapitala eta esposizioaren batez bestekoa guztira	
1. mailako kapitala	1.804.776
Guztizko esposizioaren neurria	25.474.579
Palanka-efektuaren ratioa	
Palanka-efektuaren ratioa	% 7,08
Kapitalaren neurria zehazteko xedapen iragankorrak hautatzea	
Kapitalaren neurria zehazteko xedapen iragankorrak hautatzea	Erabateko integrazioa

29. taula: Palanka-efektuaren ratioa ezagutarazteko taula.

Segidan, esposizioek balantze barruan duten banakapena zehaztuko dugu:

mila €-kotan

Balantze barruko esposizioen banakapena	Fully Loaded
Balantze barruko esposizioak guztira	24.815.534
Negoiazio-zorroko esposizioak	21.730
Banku-zorroko esposizioak; horietatik:	24.793.804
Bonu bermatuak	0
Jaulkitzaile subiranoak	8.362.879
Eskualde-administrazioak, garapenerako banku aldeaniztunak, nazioarteko erakundeak eta sektore publikoko erakundeak	1.006.793
Entitateak	796.276
Ondasun higiezinaren gaineko hipotekez bermatutakoak	9.795.936
Txikizkako esposizioak	2.431.974
Enpresak	972.857
Ez-ordaintzeetako esposizioak	392.412
Beste esposizio batzuk	1.034.677

30. taula: Balantze barruko esposizioen banakapena.

Begi-bistakoa denez, eskatutako gutxienekotik gorako ratioak ditu Entitateak, palanka-efektuari dagokionez.

Arriskuarekiko Grinaren Esparruan, palanka-efektuaren ratioa barne dago lehen mailako adierazleen artean; ondorioz, gobernu- eta zuzendaritza-organoez monitorizatu egin dezakete, eta gehiegizko palanka-efekturako arriskua gestionatzeko aukera ematen du.

14. Ordainsari-politika

a) Ordainsarien Batzordea

Caja Laboralak azken urteotan argitaratu diren arautegien arabera politikak eta jardunbideak ditu ezarrita ordainsarien alorrean.

Estatutu Sozialen 35. artikuluan jasotakoaren arabera, Kontseilu Errektorea eskumen hauetaz arduratzen da, besteak beste: goi-mailako gestioaz, zuzendariak ikuskatzeaz eta entitateko ordainsari-politika onartzeaz. Organo horrek Izendapenen Batzordea eta Ordainsarien Batzordea bereiztea erabaki zuen 2016ko apirilaren 29ko saioan, Espainiako Bankuaren 2016ko otsailaren 2ko 2/2016 Zirkularren, kreditu-erakundeen antolamendu, ikuskapen eta kaudimenari buruzkoaren, 26. oharra bete ahal izateko. Zirkular horrek osatu egiten du Espainiako ordenamendu juridikoa 2013/36/EB Zuzentaraura eta 575/2013 EB Erregelamendura egokitzeko prozesua.

Ordainsarien Batzordeak 2020an egindako jarduketarik nabarmenen artean, honako hauek azpimarratu behar dira, bereziki:

- Kontseilu Errektoreari ordainsari-proposamen ezberdinen berri ematea.
- Identifikaturiko kolektiboko kideei 2019ko ekitaldiko ordainketa aldakor indibiduala aplikatzeko proposatzea.
- Identifikaturiko kolektiboarentzat 2019rako OAIaren helburuak zehazteko proposatzea.
- 2020ko ekitaldirako ordainketa aldakor indibidualaren araudia proposatzea.
- Identifikaturiko kolektiboaren osaera zehaztea eta VIII. eranskina aurkeztea.
- Ordainsari-politikaren urteko txostena egitea, Kontseilu Errektoreak onesteko.

b) Ordainketa-sistema

Caja Laboral Popular Coop. de Cr ditoko lan-bazkideek, lan-arloko lotura izan beharrean, sozietate-lotura dute Entitatearekin; beraz, organo sozialek erabakitako ordainsari-sistema propioa ezartzen zaie.

Inoren konturako langileak ere baditu Entitateak, eta horiei langileen estatutua, kreditu-kooperatiben hitzarmen kolektiboa eta, banaka edo multzoan izenpetuta, indarrean dauden gainerako lan-akordioak ezarri behar zaizkie.

Pertsonen laneko kostua lan-aurrerakinak osatzen du, eta hori kontsumo-aurrerakinak eta zuzkidura-kuotak, honela:

- Laneko bazkideei lana egiteagatik ordaintzen zaiena da kontsumo-aurrerakina, eta helburu horrekin ezartzen den ordainketa aldakor osagarri kontingenteak osatzen du.
- Hornidura-kuota, berriz, kooperatibak gizarte-segurantzari, Lagun Arori edo laneko bazkideen osasun-laguntza eta gizarte-aurreikuspena estaltzen duten beste entitate edo erakunde batzuei ordaintzen dien zatia da.

Kooperatibaren Kontseilu Errektoreak onetsitako ordainsariei eta balioztapenari buruzko barne-araudiak ordainketa finakoaren oinarritzko egitura ezartzen du, lanpostuen lan-aurrerakina eta balioztapen-prozedura eratzearen eta kalkulatzaren bidez.

Entitatean ezarri beharreko ordainsari-politikak osagai aldakor bat dauka: batetik, modalitate kolektiboa eta, bestetik, modalitate indibiduala, lan-bazkide guztiei ezartzen zaiena. Ez dago bermatutako ordainketa aldakorrik.

Ordainketa-politika bateratua bat dator Entitate Nagusiaren politikarekin, baina sektoreko berezko araudia aintzat hartuta.

c) Ordainketa aldakorra: ordainsarien eta entitatearen emaitzen arteko lotura

Ordainketa aldakor kolektiboa (OAK) efizientzia-indize errearen eta zerga ondorengo irabaziaren (ZOIaren) portaeraren arabera zehazten da, urteko Gestio Planean aurreikusitakoez alderatu ondoren. Banatu beharreko zenbatekoa finkatzeko, berriz, banatzeko diren soberakin garbien edo soberakin erabilgarrien gaineko ehuneko bat hartzen da kontuan, xede horrekin onetsitako taula bati jarraikiz. Ordainsariaren osagai hori lan-bazkide guztiei esleitzen zaie, bazkide bakoitzaren oinarri konputagarriaren arabera (oinarri konputagarria bazkide bakoitzaren lan-aurrerakinaren eta ordainketa aldakor indibidualaren arteko batura da).

Ordainketa aldakor indibiduala (OAIa) helburu edo emaitza kuantitatibo edo kualitatiboen burutze-mailaren arabera ezartzen da, arriskuen gestio zuzurraren barruan Entitatearen helburuetan eta helburu indibidualetan oinarrituta. Bazkide bakoitzaren OAIaren zenbatekoa zehazteko, dagokion talde profesionalaren puntu-balioari ekitaldi bakoitzean lortutako helburuen arabera esleitutako puntu-kopurua biderkatzen zaio.

Ordainsari osoan, osagai finakoak eta osagai aldakorrak behar bezala orekatuta daude: osagai finakoak ordainsari osoaren zati nahikoa handia hartzen duenez, ordainsariaren osagai aldakorretan politika erabat malgua aplikatu daiteke, eta ez ordaintzea ere gerta liteke.

Guztira, ordainsari aldakorra nabarmen murrizten da errentagarritasuna eta kaudimena eskasak direnean, Entitateak duen arriskuarekiko grinaren esparruaren arabera, eta gerta liteke erabat kentzea.

Ordainketa aldakorrak ez du sortzen langilearen edo Kutzaren interesak bezeroen interesen aurretik jartzeko moduko pizgarririk. Ildo horretatik, ordainsari hori ez zaio lotzen finantza-tresna jakin batzuk saltzeari edo produktu-kategoria jakin batzuei. Gainera, bezeroaren interesen aldeko jarduerak sustatzeko asmoz, salmenten bolumena ez da jarduera ebaluatzeko irizpide bakarra izaten; beste irizpide kualitatibo batzuk ere hartzen dira aintzat: Kutzari galdatzekoak diren jokabide-arauak eta barne-prozedurak.

d) Identifikaturiko kolektiboa

Entitatearen arrisku-profilean eragin nabarmena duten jardueradun pertsona guztiek osatzen dute identifikaturiko kolektiboa; horren barruan daude:

- Kontseilu Errektoreko kide guztiak.
- Zuzendaritza Kontseiluko kide guztiak.
- Zuzendari nagusia, area guztietako zuzendariak (Negozio Garapenaren Area, Finantzen Area, Baliabideen Area, Gestio Sozialaren Area, Altxortegiaren eta Merkatuen Area, Teknologia eta Analytics Area, eta Arriskuen Area), Mendebaldeko zuzendari komertziala, Ekiako zuzendari komertziala eta Seguros Lagun Aro SAko zuzendari nagusia) (11 lagun).
- Kontrol-eginkizunen arduradunak (3 lagun).

Barne Ikuskaritzako, Araudia Betearazteko eta Arriskuaren Kontrol Globaleko zuzendariak.

- Arriskuen Gestiko eta Enpresetan Espezializaturiko Sareko zuzendariak (2 lagun).
- Caja Laboral Gestión SGIICko Administrazio Kontseiluko zuzendari nagusia eta kontseilariak.
- Seguros Lagun Aro SA eta Seguros Lagun Aro Vida SA sozietateetako administrazio kontseiluko kideak.

Urtean behin, identifikaturiko kolektiboaren osaera zehazten du Ordainsarien Batzordeak, barne-prozedurak erabiliz. Prozedura horietan sartzen dira, alde batetik, kolektiboko kideak aukeratzeko barne-irizpideak, 604/2014 EB Erregelamendu Delegatuan adierazitakoen osagarriak, eta, bestetik, baztertze-irizpideak, Batzordearen ustez kolektiboko kideen arrisku-profilean eragin handirik ez duten jarduerak identifikatu ondoren, Erregelamendu Delegatu horren 4.2 artikulua jasotakoaren arabera. 2020ko ekitaldian, 33 kidek osatzen dute identifikaturiko kolektiboa.

e) Identifikaturiko kolektiboaren ordainketa aldakorra: geroratzea eta kapital-tresna bidezko likidazioa

Identifikaturiko kolektiboko kideei gainerakoei bezalako arautegiak aplikatzen zaizkie, ordainketa aldakor kolektiboaren eta indibidualaren alorretan. Ez dago bermatutako ordainketa aldakorrik.

Ordainketa aldakor indibidualari dagokionez, berriz, zuzendarientzako Ordainketa Aldakorreko Sistema du Entitateak ezarrita. Bertan, norbanakoaren emaitzak eta kasuan kasuko antolamendu-unitatearenak bateratu egiten dira Entitatearen emaitza globalekin, eta, horretarako, irizpide finantzarioak eta ez-finantzarioak erabiltzen dira. Osagai hauek ditu:

- NHOa: negozioko helburuen araberako ordainketa.
- ROEa: postuaren helburu espezifikoaren araberako ordainketa.
- Hautazkoak: jardueraren arabera arduradunak zuzenean esleitutakoagatiko ordainketa.

NHO helburuak urteko Gestio Planean ezarritako ratioak, zifrak eta adierazleak izaten dira; banakakoak izan daitezke, edota esparru eta maila desberdinetako hainbat antolakuntza-unitateren artean banatuta egon daitezke. Identifikaturiko kolektiborako NHO helburu horiek finkatzeko, arriskuak zuhurtasunez eta arduraz hartzean oinarritutako emaitzak hartzen dira kontuan. Zentzu horretan, finantza-emaitzekin eta -marjinekin eta beste negozio-helburu eta gastu batzuekin batera, kaudimengabeziengatiko zuzkidurak eta kobraezinak ere hartzen dira kontuan.

HEO helburuek, eskuarki, bezeroei zerbitzu hobea eskaintzea ahalbidetzen duten egiturazko aurrerakuntzak eta hobekuntzak hartzen dituzte aintzat: gestio-tresnak, jarduerak, sistemak, informazioak, antolamendu-aldaketak eta aldaketa fisikoak... Helburu horiek postuaren ezaugarriari lotuta daude, eta kualitatiboak nahiz kuantitatiboak izan daitezke.

Helburuak urtero ebaluatzen dira ekitaldiaren itxieran, eta Arriskuarekiko Ginaren Esparruan aintzat hartutako errentagarritasun-, kaudimen- eta likidezia-baldintzak betez gero, likidatu egiten da ordainketa aldakorra.

Identifikaturiko kolektiboaren ordainketa aldakorra geroratu eta kapital-tresna bidez likidatzeko, 2 irizpide erabiltzen dira:

- Proporzionaltasuna, Banku Ikuskaritzako Europako Batzordearen (CEBSren) gomendioetan jasotakoari jarraikiz, irizpide hori erakundearen izaeraren, esparruaren eta konplexutasunaren arabera neutralizatzea ahalbidetzen baitute.

- **Materialtasuna.** Identifikaturiko kolektiboko kideek ordainsariaren alderdi finkoaren gainean kopuru absolutuetan nahiz erlatiboetan jaso dezaketen ordainsari aldakorraren gehienezko zenbatekoan oinarritzen da. Bi ardatz ditu: batetik, barruko eta merkatuarekiko konparazioa eta, bestetik, garrantzi erlatiboa, Entitateak sarrerak sortzeko duen gaitasuna eta kapitalizazio- eta likidezia-mailak kontuan hartuta.
- **Geroratzea.** Bi irizpide horietan funtsatuz, lehen eurotik geroratzea aplikatuko da, kopurua 50.000 euro gordinetik gorakoa denean edo ordainsari finko gordinarekin alderatuta % 30etik gorako kopurua osatzen bada. Kasu horietan, urteko ordainketa aldakorraren % 60 hurrengo ekitaldian likidatuko da; gainerako % 40a, berriz, hurrengo 3 urteetan: urtean 1/3. Geroratutako zatia murriztu edo deuseztatu egin ahal izango da, *ex-post* doikuntzak eginez, Entitatearen, negozio-unitatearen edo zuzendariaren emaitzek justifikatzen badute edo bazkidearen diziplina-arazoak edo arau-haustea direla eta. Kasu horietan, geroratutako zatia ez likidatzeko erabakia Kontseilu Errektoreak hartu beharko luke, Ordainsarien Batzordearen txostena ikusita.
- **Kapital-tresna bidezko likidazioa.** Proporzionaltasun- eta materialtasun-arrazoi horietan oinarrituz, halaber, kopurua 50.000 euro gordinetik gorakoa bada edo, ordainsari finko gordinarekin alderatuta, % 30etik gorako kopurua osatzen bada, ordainketa aldakorraren % 50 eskudirutan likidatuko da, eta gainerako % 50a kapital-tresnetan, kapital sozialera ekarpenak eginez. Kapital-tresna bidezko ordainketa horrek dagoeneko aipatu ditugun geroratze-arauak eta *ex-post* doitze-arauak bete beharko ditu. Horrela emandako kapital-tresnak ezingo dira transmititu harik eta eman zirenetik urtebete igaro arte (12 hileko atxikipena).

f) Ordainketa finkoaren eta aldakorraren arteko ratioak

Identifikaturiko kolektiboak jasotzen duen ordainketa aldakorra ordainsari finkoaren % 0ren eta % 29,63ren bitartean egon da 2020ko ekitaldian.

g) Identifikaturiko kolektiboaren ordainsariei buruzko informazio kuantitatibo agregatua

Bildutako informazioa Caja Laboral Popular Coop. de Crédito eta bere zuhurtziazko baterakuntza-taldeko kide diren gainerako entitateetako profesionalei buruzkoa da. Dena den, sektore bakoitzeko berezitasunak ere hartu behar dira aintzat, eta indarrean dauden arauak aplikatuz sartzen dira identifikaturiko kolektiboan.

Entitatearen Kontseilu Errektoreko kideek —lehendakariak izan ezik—, Caja Laboral Gestión SGIICko kontseilariak eta Seguros Lagun Aro SAko eta Seguros Lagun Aro Vida SAko kontseilariak ez dute ordainsaririk jaso 2020ko ekitaldian kontseilari izateagatik. Hortaz, ordainsariei buruzko informazioa identifikaturiko kolektiboko gainerako 18 kideei dagokie, hau da, lehendakariari; Zuzendaritza Kontseiluko kideei; kontrol-eginkizunak dituzten departamentuetako zuzendariari; Barne Ikuskaritzako, Araudia Betearazteko eta Arriskuaren Kontrol Globaleko zuzendariari; Arriskuen

Gestioko eta Enpresen Sareko zuzendariei, eta Caja Laboral Gestión SGIICko zuzendari nagusiari.

Taula honetan, ordainsariei buruzko informazioa bildu da, jarduera-esparruaren arabera banakatuta:

(€-tan)

JARDUERA-EREMUEN ARABERA	PERTSONA-KOP.	ORDAINKETA FINKO A	ORDAINKETA ALDAKORRA	ORDAINKETA GUZTIRA
Banka komertziala	5	507.656	96.315	603.971
Aktiboen kudeaketa-area	5	419.818	102.897	522.715
Gainerakoak	8	809.483	166.431	975.913
GUZTIRA	18	1.736.956	365.643	2.102.599

31. taula: Identifikaturiko kolektiboaren ordainketa agregatua, jarduera-eremuen arabera.

Kargu-motaren arabera banakatutako ordainsariei buruzko informazioa, berriz, honako honetan:

(€-tan)

KARGU-MOTAREN ARABERA	PERTSONA-KOP.	ORDAINKETA FINKO A	ORDAINKETA ALDAKORRA	ORDAINKETA GUZTIRA
Kontseilu Errektoreko lehendakaria	1	135.852	0	135.852
Goi-mailako zuzendariak	11	1.157.172	280.353	1.437.525
Identifikaturiko gainerako langileak	6	443.932	85.290	529.222
GUZTIRA	18	1.736.956	365.643	2.102.599

32. taula: Identifikaturiko kolektiboaren ordainketa agregatua, kargu-motaren arabera.

Ordainketa aldakorrean ez da kapital-tresna bidezko likidaziorik gertatu, eta ordainketa geroraturik ere ez dago ordaintzeko. Ez dago milioi bat eurotik gorako ordainketarik.

Taulen aurkibidea

1. Taula: Talde bateragarria eta partaidetzako sozietateak.
2. Taula: CRR Erregelamenduaren eta 4/2017 Zirkularraren arabera modu desberdinean integratzen diren sozietateak
3. Taula: Aktibo konprometituak edo zamarik gabekoak
4. Taula: Jasotako berme errealak
5. Taula: Aktibo konprometituak / jasotako bermeak eta lotutako pasiboak
6. Taula: Baliabide propioei buruzko informazioa
7. Taula: Kapital-lekuak berdinkatzea
8. Taula: Kapital-eskakizunak arrisku-motaren arabera
9. Taula: Kreditu-arriskugatiko gutxiengo baliabide propioen errekerimendua. Metodo Estandarra
10. Taula: Kreditu-arriskuarekiko esposizioa, balio-zuzenketa eta hornidurak kenduta
11. Taula: Kreditu-inbertsioaren banaketa geografikoa
12. Taula: Esposizioaren banaketa, sektore-motaren alderdiaren arabera, ETE-n esposizioa zehaztuz
13. Taula: Bezeroentzako kreditu-ehunekoaren xehetasuna, jarduera-sektorearen arabera
14. Taula: Esposizioaren xehetasuna, hondar-epemugaren arabera
15. Taula: Esposizio narriatuaren eta doikuntzen xehetasuna
16. Taula: Ez-ordaintzekiko esposizioaren banaketa, eremu geografiko nabarmenen arabera
17. Taula: Epealdiko balio-zuzenketen eta horniduren aldatetarako
18. Taula: Kontrako alderdiaren arriskuarekiko esposizioa
19. Taula: Zenbatekoak balorazio-metodoaren arabera
20. Taula: Arintze-tekniken eragina esposizioan
21. Taula: Ezarritako finantza-bermeen zenbatekoa
22. Taula: Berme pertsonalen eta ezarritako kreditu-deribatuen zenbatekoa
23. Taula: Baliabide propioen eskakizunak negoziazio-zorroan. Metodo estandarra
24. Taula: Posizio-arriskuarekiko baliabide propioen eskakizunak. Metodo estandarra
25. Taula: Partaidetzak eta kapital-tresnak. Kontabilitate-balioa eta arrazoizko balioa
26. Taula: Partaidetzak eta kapital-tresnak. Izaeraren arabera banakatzeko
27. Taula: Erreserbetan kontabilizatutako salmenta-edo likidazio emaitzak
28. Taula : Palanka-efektuaren ratioari dagozkion kontabilitate-aktiboak berdinkatzea.
29. Taula: Palanka-efektuaren ratioa ezagutarazteko taula
30. Taula: Balantze barruko esposizioen banakapena
31. Taula: Identifikaturiko kolektiboaren ordainsari bateratua, jarduera-esparruen arabera
32. Taula: Identifikaturiko kolektiboaren ordainsari bateratua, kargu-motaren arabera